
Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje pro období 2016 až 2025

Směrná část

Středočeský kraj

Leden 2016

„Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje“ byl zpracován za finanční podpory Státního fondu životního prostředí – Národní program na podporu zpracování Plánů odpadového hospodářství krajů.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

Úvod	4
Část I - Předcházení vzniku odpadů	6
1.1. Opatření a nástroje	6
1.2. Financování opatření k předcházení vzniku odpadů	12
Část II - Nakládání s vybranými druhy odpadů	14
1. Nakládání s recyklovatelnými složkami komunálních odpadů	16
1.1. Předpoklady	16
1.2. Opatření a nástroje	17
1.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s recyklovatelnými komunálními odpady	21
1.3.1. Sběrná síť	21
1.3.2. Zařízení na úpravu (dotřídění) recyklovatelných komunálních odpadů	21
1.3.3. Zařízení na zpracování druhotných surovin vyrobených z odpadů	22
2. Nakládání se směsným komunálním odpadem	23
2.1. Předpoklady	23
2.2. Opatření a nástroje	24
2.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s SKO	25
2.3.1. Sběrná síť	25
2.3.2. Úprava SKO	25
2.3.3. Systémy svozu a přepravy SKO vč. překládacích stanic	26
2.3.4. Zařízení na energetické využití odpadů	28
3. Nakládání s biologicky rozložitelnými odpady	31
3.1. Předpoklady	31
3.2. Opatření a nástroje	32
3.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s odděleně sbíranými bioodpady	35
3.3.1. Sběrná síť	35
3.3.2. Zařízení na zpracování bioodpadů z odděleného sběru kompostováním	36
3.3.3. Bioplynová stanice pro zpracování bioodpadů z odděleného sběru	36
4. Zajištění nakládání s objemným odpadem a dalšími odděleně sbíranými odpady z obcí ve sběrných dvorech	37
4.1. Předpoklady	37
4.2. Opatření a nástroje	38
4.3. Zajištění sítě sběrných dvorů/stálých sběrných míst pro nakládání s objemnými a dalšími odděleně sbíranými odpady z obcí	40
5. Podpora zpětného odběru a využití obalových odpadů	41
5.1. Předpoklady	41
5.2. Opatření a nástroje	41
6. Podpora zpětného odběru a využití vybraných výrobků	43
6.1. Předpoklady	43
6.2. Opatření a nástroje	44
7. Podpora využití vozidel s ukončenou životností (autovraků)	47
7.1. Předpoklady	47
7.2. Opatření a nástroje	47
8. Nakládání se stavebními odpady	48
8.1. Předpoklady	48
8.2. Opatření a nástroje	48
9. Nakládání s nebezpečnými odpady	50
9.1. Předpoklady	50
9.2. Opatření a nástroje	50

10.	Nakládání s kaly z ČOV	51
10.1.	Předpoklady	51
10.2.	Opatření a nástroje	51
11.	Nakládání s odpadními oleji	52
11.1.	Předpoklady	52
11.2.	Opatření a nástroje	52
12.	Nakládání s odpady ze zdravotní a veterinární péče	53
12.1.	Předpoklady	53
12.2.	Opatření a nástroje	53
13.	Nakládání se specifickými skupinami nebezpečných odpadů	54
13.1.	Předpoklady	54
13.2.	Opatření a nástroje	54
14.	Nakládání s odpady z kuchyní a stravoven	56
14.1.	Předpoklady	56
14.2.	Opatření a nástroje	56
15.	Nakládání s odpady železných a neželezných kovů	57
15.1.	Předpoklady	57
15.2.	Opatření a nástroje	57
16.	Vytvoření sítě zařízení pro nakládání s odpady	58
16.1.	Předpoklady	58
16.2.	Opatření a nástroje	58

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výchozí stav - recyklovatelné složky komunálních odpadů	16
Tabulka č. 2: Výchozí stav - nakládání se směsným komunálním odpadem.....	23
Tabulka č. 3: Výchozí stav - BRO	31
Tabulka č. 4: Výchozí stav - objemný a další odpad.....	37
Tabulka č. 5: Výchozí stav - zpětný odběr a využití obalů	41
Tabulka č. 6: Výchozí stav - zpětný odběr a využití vybraných výrobků.....	43
Tabulka č. 7: Výchozí stav - vozidla s ukončenou životností	47
Tabulka č. 8: Výchozí stav - stavební odpady.....	48
Tabulka č. 9: Výchozí stav – nebezpečné odpady.....	50
Tabulka č. 10: Výchozí stav – kaly z ČOV	51
Tabulka č. 11: Výchozí stav – odpadní oleje	52
Tabulka č. 12: Výchozí stav – odpady ze zdravotní a veterinární péče	53
Tabulka č. 13: Výchozí stav – specifické skupiny NO	54
Tabulka č. 14: Výchozí stav - odpady z kuchyní a stravoven.....	56

Úvod

Směrná část Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje (dále také „Směrná část POH SK“) je souborem konkrétních opatření a nástrojů a komentářů, které podpoří plnění zásadních cílů definovaných v Závazné části POH SK. Nástroje navržené ve Směrné části POH SK vycházejí ze současných používaných nástrojů. Patří k nim:

- normativní nástroje (odpovídají stávajícím právním normám, určujícím rámec odpadového hospodářství a ze strategických dokumentů národních i krajských)
- ekonomické nástroje (různé formy podpory projektů z veřejných prostředků, poplatky v OH)
- administrativní nástroje (výkon veřejné a státní správy na úseku OH)
- informační nástroje (komunikační strategie, informační databáze apod.)
- dobrovolné nástroje (EMS, EMAS, dobrovolné dohody apod.)

Směrná část je rozdělena do dvou hlavních částí:

1. Předcházení vzniku odpadů (textil a další užitkové zboží (např. obuv), potraviny, bioodpady, elektrozařízení, obaly, stavební odpady apod. a další nástroje vedoucí obecně k prevenci vzniku odpadů)

2. Nakládání s vybranými druhy odpadů

- Oddělený sběr recyklovatelných složek KO, následná úprava na druhotnou surovinu a využití
- Oddělený sběr a následné zpracování a využití biologicky rozložitelných odpadů
- Oddělený sběr a využití objemných a dalších odpadů
- Přeprava a zajištění energetického využití směsných komunálních odpadů
- Podpora zpětného odběru a využití vybraných výrobků
- Využití stavebních odpadů
- Ostatní vybrané skupiny odpadů

Kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH SK zpracován

POH SK byl zpracován v souladu s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále také „POH ČR“).

- Základním rámcem pro POH SK jsou platné právní předpisy v oblasti odpadového hospodářství.
- Cíle v Závazné části a nástroje k jejich plnění ve Směrné části vycházejí ze stávajícího stavu a možností nakládání s odpady v ČR i v zahraničí, přičemž jsou zohledněny technické a ekonomické možnosti řešení pro jednotlivé skupiny odpadů.
- Je zohledněna strategie dalšího rozvoje s dodržáním hierarchie nakládání s odpady.

V případě, že dojde k zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl POH SK zpracován, musí být provedena jeho aktualizace (v souladu s § 43 odst. 8 zákona o odpadech). POH SK, zejména jeho Závazná a Směrná část, by měl být aktualizován při:

- změně zásadních právních norem (zejména zákon o odpadech, zákon o výrobcích s ukončenou životností), které budou mít dopad na cíle a opatření v POH ČR a v POH SK
- zásadní změně technologických a ekonomických podmínek pro plnění některých cílů a opatření v POH ČR a v POH SK

Část I - Předcházení vzniku odpadů

V rámci Závazné části POH SK jsou stanoveny hlavní a dílčí cíle pro oblast předcházení vzniku odpadů. V návaznosti na cíle je definováno 8 opatření včetně zásad a vazby na dílčí cíle. Níže jsou pro stanovená opatření rozepsány nástroje pro jejich naplnění včetně doporučení pro realizační projekty.

Doba realizace opatření je dána po celou dobu platnosti POH SK. Odpovědnost za realizaci jednotlivých opatření nese kraj (hlavní koordinátor) ve spolupráci s dalšími subjekty a dále obce.

V nadefinovaných opatřeních k předcházení vzniku odpadů jsou zohledněny i další strategické dokumenty Středočeského kraje (Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 – 2020 a Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011- 2020 (dále „Koncepce EVVO“). V níže popsaných nástrojích vedoucích k realizaci jednotlivých opatření jsou začleněny také souvislosti na jednotlivé cíle a opatření definované v Koncepci EVVO.

1.1. Opatření a nástroje

Číslo opatření	1
Název opatření	Koordinovaný přístup v oblasti předcházení vzniku odpadů na území SK
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - provádět systematickou koordinaci aktivit pro oblast předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje, tj. propojovat tyto aktivity v území z pozice kraje jakožto koordinátora; - stanovit další klíčové subjekty mající dílčí koordinační úlohu pro oblast předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje (viz námět na projekt níže); - podporovat zasíťování aktivit pro předcházení vzniku odpadů v konkrétním území (např. v rámci správního území obcí s rozšířenou působností, svazku měst a obcí); - spolupracovat s národní úrovní (především s MŽP) v oblasti předcházení vzniku odpadů (tj. zajišťovat vertikální přenos informací) z pozice kraje; - podporovat subjekty/osoby zodpovědné za dílčí koordinaci aktivit v oblasti předcházení vzniku odpadů v dalším vzdělávání v oblasti předcházení vzniku odpadů.
Doporučení pro realizační projekty	Stanovit koordinační pracovní skupinu pro předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje. Cílem koordinační pracovní skupiny by měla být koordinace a hodnocení aktivit pro oblast předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje. Koordináční skupina by měla zajistit interdisciplinární zaměření a pohled na oblast předcházení vzniku odpadů (začlenění agend odpadového hospodářství, EVVO, oblasti sociální, školní a dalších).

Číslo opatření	2
Název opatření	Podpora informační základny o předcházení vzniku odpadů, vč. využívání nástroje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty „EVVO“, v rámci Středočeského kraje
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - využít stávajících oficiálních webových stránek Středočeského kraje pro základní a obecné informace o oblasti předcházení vzniku odpadů s odkazem na webové stránky s komplexnějšími informacemi (viz námět na projekt níže); - propagovat základní informace o oblasti předcházení vzniku odpadů s odkazy na další webové stránky zabývající se danou oblastí jako např. webové stránky MŽP (národní Program předcházení vzniku odpadů ČR, obecně předcházení vzniku odpadů, apod.); webové stránky CENIA (environmentální značení, MA 21 – Místní agenda, EMAS, zelené nakupování, nejlepší dostupné techniky (BAT)), apod.; - propagovat šíření informací z oblasti předcházení vzniku odpadů, které budou jako podpůrné pro tuto oblast zpracované především na národní úrovni a budou relevantní pro regionální a komunální úroveň; - propagovat příklady dobré praxe z komunální úrovně (např. zveřejňované na webových stránkách Národní sítě Zdravých měst ČR); - propagovat ve Středočeském kraji aktivity dotýkající se oblasti předcházení vzniku odpadů (např. aktivity krajských středisek EVVO a poraden ŽP); - systematicky začleňovat do aktivit realizovaných v rámci EVVO oblast předcházení vzniku odpadů a pro všechny cílové skupiny (např. do ekologických výukových programů, publikací, seminářů); - podporovat informační a osvětové aktivity/projekty na podporu třídění odpadů, na podporu zpětného odběru výrobků, apod. ve spojení s tématem předcházení vzniku odpadů.
Doporučení pro realizační projekty	<p>Vytvoření internetového portálu o oblasti předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje nebo umístění na vhodném existujícím portálu (např. portál „středočeské odpady“).</p> <p>Možnosti obsahového zaměření internetového portálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné a průřezové informace o předcházení vzniku odpadů (viz popis v nástrojích opatření č. 2); - popis a propagace klíčových aktivit v kraji; - příklady dobré praxe z komunální úrovně; - příklady pro předcházení vzniku odpadů pro různé cílové skupiny (obce, občané, školní, zdravotnická a sociální zařízení, živnostníci, průmysl, apod.); - informace o síti opraváren a servisů pro nejrůznější spotřební zboží (odkazy na regionální/obecní seznamy, interaktivní mapy,...);

	- informace o systémech sběru použitého spotřebního zboží (odkazy na regionální/obecní seznamy, interaktivní mapy).
--	---

Číslo opatření	3
Název opatření	Podpora přístupů zohledňujících udržitelný rozvoj a environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů v rámci veřejné správy (krajská a obecní úroveň)
Nástroje	<p>- realizovat prioritní cíle a opatření stanovené v Konceptci EVVO, jedná se zejména o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlavní cíl D.3.: K životnímu prostředí šetrný provoz úřadů a budov veřejné správy - D.O.3.4. Požadování přísnějších environmentálních parametrů na výrobky a služby v rámci výběrových řízení - D.O.3.5. Zveřejnění plánu a konkrétních výsledků ekologizace provozu KÚ - D.O.3.6. Požadavek na environmentálně šetrné (odpovědné) chování včleněný do pracovního řádu KÚ a jím řízených organizací - Hlavní cíl E.1.: Provoz podniku je environmentálně šetrný - E.O.1.4. Zohledňování existence environmentálního managementu u dodavatelů a uchazečů o veřejné zakázky zadávané krajem - Hlavní cíl E.3.: Organizace zřizované krajem budou v řízení aplikovat systém environmentálního řízení <p>Ve vazbě na výše uvedené cíle a opatření definované v Konceptci EVVO a další aspekty předcházení vzniku odpadů uplatňovat tyto nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagovat dobrovolné nástroje a environmentální aspekty, tj. environmentální systémy řízení (vč. EMAS a normy ISO 14001); environmentální značení (environmentálně šetrný výrobek (EŠV), environmentálně šetrná služba (EŠS), Ekoznačka EU, environmentální tvrzení podle ČSN ISO 14021, ČSN ISO 14025); regionální produkty; - zohledňovat environmentální přístupy při zadávání veřejných zakázek (tzv. zelené nakupování; požadavky na environmentální systémy, produkty s environmentálním značením, regionální produkty); - aplikovat nízkoodpadové přístupy a postupy s menším dopadem na životní prostředí v rámci úřadu a na akcích podporovanými krajem/obcemi; - začleňovat do kampaní kraje/obcí a či podporovanými krajem/obcemi oblast předcházení vzniku odpadů (např. u kampaní k odpadovému hospodářství); - podporovat dobrovolné nástroje, environmentální aspekty vč. nízkoodpadových přístupů a postupů (nízkoodpadové technologie) v rámci povolovací činnosti; - podporovat další vzdělávání v souvislosti s výše uvedenými

	<p>oblastmi (zaměstnanci KÚ/OÚ pro agendy nákupu, veřejných zakázek, správy a údržby, apod.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojovat se do programů, které mají dopad i na oblast předcházení vzniku odpadů (Místní Agenda 21, Zdraví 21, EMAS).
Doporučení pro realizační projekty	Zpracování informačních materiálů na téma „Veřejná správa sama příkladem“, která bude obsahovat praktické příklady z činnosti veřejných institucí jak aplikovat principy šetrného provozu vč. prevence vzniku odpadů

Číslo opatření	4
Název opatření	Podpora postupů směřovaných k předcházení vzniku odpadů na území měst a obcí Středočeského kraje s ohledem na stabilizaci a snižování produkce komunálního odpadu
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - realizovat prioritní cíle a opatření stanovené v Konceptci EVVO, jedná se zejména o následující: <ul style="list-style-type: none"> - Hlavní cíl C.3.: Veřejnost je motivovaná k environmentálně šetrnému jednání - C.O.3.1. Podpora, propagace a označování ekologicky šetrných produktů, lokálních produktů v rámci kraje a produktů směřujících k udržitelnému rozvoji. - C.O.3.3. Propagace místního ekologického zemědělství (např. na webu SČK a podpora prodeje jeho produktů (např. farmářské trhy aj.). - C.O.3.6. Propagace a podpora environmentálně šetrného provozu domácností - zapracovávat/začleňovat oblast předcházení vzniku odpadů do koncepcí na obecní úrovni; - pravidelně informovat občany a ostatní účastníky obecního systému o možnostech prevence a minimalizace vzniku odpadů v rámci obce a širšího okolí; - zvažovat na základě specifických podmínek možnosti zavádění motivačních nástrojů ke snižování produkce komunálních odpadů; - podporovat dostatečnou kapacitu sběrového systému (především pro upotřebené zboží/výrobky v rámci opatření č. 5); - podporovat dostatečnou kapacitu pro kompostování biologicky rozložitelných odpadů způsoby spadající pod oblast předcházení vzniku odpadů (viz opatření č. 7); - aplikovat princip předcházení vzniku odpadů do aktivit, které mohou být ovlivnitelné v rámci samotného úřadu (viz opatření č. 3); - podporovat výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe na komunální úrovni; - začleňovat do kampaní zaměřených littering i oblast předcházení vzniku odpadů; - podporovat obecní iniciativy či spolky k vývoji osvětových

	<p>kampaní a aktivit k předcházení vzniku odpadů na obecní úrovni;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporovat užší spolupráci kraje a obcí (sociální odbory a úřady práce) s charitativními organizacemi (společné vydefinování potřeb).
Doporučení pro realizační projekty	<p>Zpracování informačních materiálů (např. v podobě praktické příručky) pro obce, jak prakticky začleňovat, aplikovat a propagovat témata předcházení vzniku odpadů (např. používání vícecestného (zálohového) nádobí při různých akcích realizovaných na veřejném prostranství; zapojování lokálních medií, umělců apod. do osvětových kampaní);</p> <p>Zpracování studie, která vydefiniuje možnosti propojení sociálního sektoru s „odpadovým“ s ohledem na předcházení vzniku odpadů a opětovné využití na území Středočeského kraje</p> <p>Doporučení pro obsahové zaměření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmapování sociálních projektů na území Středočeského kraje; - nadefinování možných dalších a rozšiřujících projektů s ohledem na využívání použitého zboží (ošacení, boty, nádobí, apod.) v sociální oblasti; - nadefinování možných dalších a rozšiřujících projektů s ohledem na využívání potravin a zbylých jídel (např. zbylých „meníček“ v restauracích) v sociální oblasti; - zmapovat možnosti financování.

Číslo opatření	5
Název opatření	Informační a technická podpora zajišťující prodloužení životnosti některých výrobků, zajišťující zpětný odběr některých výrobků, vč. přípravy na opětovné využití; zejména v případě oděvů, textilu, obuvi, nábytku, nádobí, koberců, elektrických a elektronických zařízení v rámci Středočeského kraje
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - podporovat aktivity vedoucí k prodloužení životností některých výrobků (sít' opraven obuvi, oděvů, elektrozařízení apod.; bazary, bleší trhy apod.) - např. zvýhodněnou inzercí v rámci obecních zpravodajů, webových stránek apod.; - podporovat činnosti neziskových organizací a podobných subjektů odebírajících vybrané výrobky k dalšímu použití (např. charitativní obchůdky či střediska); - podporovat činnosti vedoucí k zajištění zpětného odběru některých výrobků a k přípravě na jejich opětovné využití (např. sít' servisních středisek pro testování funkčnosti výrobků, třídění oděvů); - podporovat vytváření takových systémů, které budou pro občany jasně a efektivně využitelné (např. u sběru textilu v některých lokalitách zavedeno několik systémů, občan se těžko orientuje); - u obcí nad 1 000 obyvatel podporovat možnost odevzdání textilu do kontejneru přistaveného nepřetržitě na území obce; - podporovat užší spolupráci kraje a obcí s charitativními

	<p>organizacemi (sociální odbory a úřady práce definují potřeby a hledají s charitativními organizacemi optimální postupy pro využití jimi realizovaných činností);</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporovat spotřebitelské kampaně k podpoře prodloužení životnosti některých výrobků, k odevzdávání nepoužívaného funkčního zboží do stanoveného systému.
Doporučení pro realizační projekty	Ověření možností odebírání opotřeбенého a použitelného zboží/výrobků v rámci stávající struktury obecních systémů (mobilních svozy odpadů, sběr v rámci sběrných dvorů), vč. možnosti ověření zapojení zájmových a neziskových organizací

Číslo opatření	6
Název opatření	Podpora postupům vedoucím ke snižování produkce odpadů z potravin
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - propagovat a podporovat činnosti neziskových organizací a obdobných subjektů, které pracují na principu – shromažďování potravin/jidel, jejich skladování a distribuci humanitárním, charitativním či sociálním organizacím (např. potravinové banky, charitativní instituce); - podporovat užší spolupráci jednotlivých subjektů se zaměřením na předcházení vzniku potravinových odpadů (např. informování prvovýrobců (zemědělců) o možnostech odevzdání vyprodukovaných zbytků); - podporovat osvětové kampaně vedoucí ke změně chování spotřebitelé a směřující ke snížení potravinových odpadů, a to jak při nákupu, tak v domácnostech (skladování, příprava jídel, apod.); - realizovat v Koncepci EVVO stanovené prioritní opatření: <p><i>A.O.2.7. Školní jídelny přizpůsobí svůj provoz ve smyslu environmentálně šetrného provozu a zohledňují environmentální aspekt při nákupu surovin a skladbě jídelníčku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - informačně podporovat poskytovatele služeb, kteří nakládají s potravinami (gastronomie, ubytovací zařízení) směřující ke snížení potravinových odpadů (optimální nakupování, skladování).
Doporučení pro realizační projekty	<p>Iniciovat dobrovolnou dohodou o spolupráci mezi klíčovými institucemi/subjekty pro rozvoj aktivit potravinové banky na území Středočeského kraje.</p> <p>Zpracování informačních materiálů (např. v podobě praktické příručky) jak prakticky předcházet vzniku potravinových odpadů v obci/kraji a ve veřejných institucích zřizovaných obcemi/kraji (školní zařízení, domovy pro seniory, ...)</p> <p>Zpracování informačních materiálů (např. v podobě praktické příručky) jak prakticky předcházet vzniku potravinových odpadů u spotřebitelů (nakupování, skladování, ...) a u poskytovatelů služeb, kteří nakládají s potravinami (gastronomie, ubytovací zařízení).</p>

Číslo opatření	7
Název opatření	Informační a technická podpora domácího a komunitního kompostování
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostňovat princip ekologické i ekonomické udržitelnosti, princip blízkosti a návratu živin do půdy; - podporovat domácí kompostování a komunitní kompostování především v malých a menších obcích do 2 000 obyvatel; - podporovat komunitní kompostování u vytipovaných veřejných institucí, především těch, kde je zřizovatelem kraj či obec; - podporovat informační a osvětové kampaně o přínosech domácího a komunitního kompostování pro občany a další instituce, vč. informací o možnostech financování; - začlenit střediska EVVO či poradny ŽP do osvěty domácího a komunitního kompostování u občanů a vybraných institucí.
Doporučení pro realizační projekty	Společný projekt Středočeského kraje k vybavení obcí a veřejných institucí zřizovanými krajem či obcemi kompostejnery (kraj provede poptávku u obcí a veřejných institucí; následně vyhodnotí poptávku a zpracuje žádost na SFŽP; dále koordinuje a administruje realizaci projektu)

Číslo opatření	8
Název opatření	Informační a technická podpora vedoucí ke stabilizaci produkce stavebních a demoličních odpadů
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - zohledňovat a upřednostňovat nabídky dokladující použití stavebních materiálů splňující environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů; - podporovat demontáž stavebních dílů a jejich opětovné použití; - informačně podporovat třídění stavebních a demoličních odpadů v místě vzniku; - informačně podporovat stavební bazary a podporovat jejich rozšiřování.
Doporučení pro realizační projekty	Zpracování informační praktické příručky pro živnostníky a stavební firmy podporující řízenou stavební a demoliční činnost s aspekty předcházení vzniku odpadů (třídění a opětovné využití či recyklaci stavebních dílů (využití v bazarech stavebních dílů nebo při recyklaci).

1.2. Financování opatření k předcházení vzniku odpadů

Veřejné zdroje státní

Fondy EU v rámci nového programového období 2014 – 2020 (Operační program životní prostředí (specifický cíl 3.1 „Prevence vzniku odpadu“ (aktivita 3.1.1 – Předcházení vzniku komunálních odpadů; aktivita 3.1.2 – Předcházení vzniku průmyslových odpadů)); Integrovaný regionální operační program (IROP) (podpora tzv. sociálních podniků)).

Veřejné zdroje krajské

Realizace veřejné finanční podpory pomocí Středočeského Fondu životního prostředí a zemědělství (nedefinování vhodných programů s vazbou na opatření k předcházení vzniku odpadů).

Veřejné zdroje obecní

Realizace veřejné finanční podpory obecních samospráv (ve větších městech) zejména na podporu environmentální výchovy a osvěty v oblasti odpadového hospodářství či tzv. „měkkých“ aktivit směřujících na podporu využívání a třídění odpadů (v případě nedefinování vhodných programových témat s vazbou na opatření předcházení vzniku odpadů).

Část II - Nakládání s vybranými druhy odpadů

V této části jsou navrhovány nástroje k realizaci hlavních opatření pro plnění cílů kraje, které jsou uvedeny v Závazné části. Nástroje jsou rozděleny do skupin podle vybraných druhů odpadů, kterými se Závazná část zabývá.

A) Nástroje pro prosazování a kontrolu plnění cílů POH SK

U každé skupiny odpadů jsou navrženy nástroje s ohledem na zajištění stabilního a dlouhodobě udržitelného nakládání s odpady. Jedná se zejména o technickoorganizační opatření, jejichž nedílnou součástí je případné doplnění o informace k zařízením za účelem existence přiměřené a efektivní sítě zařízení k nakládání s odpady od jejich sběru až po konečné využití nebo odstranění. Součástí jsou také informační nástroje a ostatní druhy nástrojů, které mohou přispět k plnění cílů POH SK.

U některých skupin odpadů jsou navrženy nástroje v oblasti předcházení vzniku odpadů. Tyto nástroje jsou součástí Části I Směrné části.

B) Kritéria pro typy, umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady

Nástroje navrhované ve směrné části vycházejí z poznatků analytické části POH SK o současném stavu odpadového hospodářství SK. Rovněž tak zohledňují současnou technickou vybavenost v kraji pro nakládání s vybranými druhy odpadů, zejména s komunálními odpady z obcí, s ohledem na současné technologické možnosti jednotlivých typů zařízení. Při návrhu doplňujících zařízení je vždy konstatován výchozí stav řešení. Jedním z východisek je také odhad vývoje produkce některých skupin komunálních odpadů, které jsou v POH SK řešeny samostatně.

Podstatným faktorem, který ovlivňuje způsoby a také možnosti nakládání s vybranými skupinami odpadů, jsou stávající právní normy, které jednoznačně vymezují právní rámec v oblasti nakládání s odpady. V době zpracování POH SK byl připravován nový zákon o odpadech, rovněž nový zákon o zpětně odebraných výrobcích. Oba tyto nové zákony mohou ve své budoucí konečné podobě výrazně ovlivnit realizaci navrhovaných řešení. Se změnou právních norem je nutné počítat při revizi POH SK.

Součástí řešení, které navrhuje doplnění zařízení k nakládání s odpady v SK, jsou také kritéria, které zařízení charakterizují z pohledu technologického, kapacitního s ohledem na produkci odpadů v SK a ekonomické udržitelnosti zařízení, u některých zařízení je případně navržena možná lokalizace. Kritéria zohledňují především potřebu zajištění nakládání s odpady z obcí. Kritéria jsou podkladem pro hodnocení záměrů zařízení a jejich případné podpory z veřejných zdrojů.

U některých skupin odpadů jsou navrženy záměry na vybudování zařízení při zohlednění výše uvedených kritérií.

Kritéria pro typy, kapacity a případně umístění zařízení jsou směřována zejména do těchto oblastí:

- Rozšíření a optimalizace sběrné sítě na oddělený sběr recyklovatelných složek
- Rozšíření sítě sběrných dvorů a stálých sběrných míst
- Dotřídovací linky na papír, plast
- Rozšíření sběrné sítě nákupem sběrných prostředků na oddělený sběr BRO

- Zajištění dostatečné kapacity pro energetické využití SKO vybudováním kapacitního ZEVO v SK
- Logistická síť pro přepravu SKO a dalších vhodných odpadů do ZEVO

Zařízení, která budou splňovat uvedená kritéria ve výše uvedených oblastech, jsou vhodná pro podporu z veřejných financí. Veřejná podpora směřovaná do těchto zařízení výrazně přispěje k vybudování klíčové infrastruktury pro hospodaření s odpady na území SK, které je nutná pro zajištění stabilního OH při naplnění požadovaných cílů POH ČR i kraje.

1. Nakládání s recyklovatelnými složkami komunálních odpadů

1.1. Předpoklady

Tabulka č. 1: Výchozí stav - recyklovatelné složky komunálních odpadů

	celkem	z obcí
Produkce recyklovatelných KO (papír, plast, sklo, kovy, textil)	122 tis. t	46 tis. t
Odhad vývoje produkce recyklovatelných odpadů (papír, plast, sklo, kov, textil)	164 tis. t (r.2025), nárůst o cca 42 tis. t, tj. o 32 %, t. Papír - + cca 19,5 tis. t, plast - + cca 1,7 tis. t, sklo - + ca 4,5 tis. t	
Sběrné systémy v obcích	Nutno doplnit sběr papíru (nyní 94 % obcí), sběr kovů (nyní 17 % obcí)	
Sběrné prostředky	33,7 tis. kontejnerů na papír, plast, sklo, NK, 61 sběrných dvorů a míst, pytlový sběr ve 151 obcích	
Dotřídovací linky v SK	<ul style="list-style-type: none"> - 18 dotřídovacích linek (z toho 3 na plasty, 2 na papír, ostatní kombinované papír + plast), všechny linky jsou schopny dotřídit také nápojový karton - odhadovaná roční provozovaná kapacita 86 tis. t papír, 38 tis. t plast - 1 linka na sklo - Dotřídění kovových odpadů probíhá ve výkupnách a kovošrotech. 	

Vývoj produkce kovových odpadů z odděleného sběru není hodnocen. V době zpracování POH SK byla většina kovových odpadů evidovaných ve sk. 20 sbírána prostřednictvím privátních výkupen odpadů. Vzhledem ke skutečné produkci kovových odpadů v komunálním odpadu (dle rozborů KO) se nejedná většinou o komunální odpad, ale jiné skupiny odpadů. Povinnost odděleného soustředování kovových odpadů byla dána obcím novelou zákona o odpadech nově od počátku 2015. Lze předpokládat změnu způsobů sběru. Plnění této povinnosti nebylo možné při zpracování směrné části zohlednit.

Cíle ze závazné části POH SK

- Zavedení tříděného sběru minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů (cíl 2)
- Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností. (cíl 3)
- Zvyšování informovanosti o obecním a krajském systému pro nakládání s komunálními odpady (cíl 4)

Zásady

- Zachování samostatného komoditního sběru pro papír, plasty (směs), sklo (čiré a barevné), kovy, případně další komodity (nápojový karton, textil). Smíšený sběr je možný vzhledem k jeho minoritnímu výskytu a obdobným vlastnostem pouze v případě sběru nápojového kartonu ve směsi s plasty nebo papírem.
- Sběr prostřednictvím sběrných nádob ve veřejné sběrné síti pro papír, plasty, sklo (příp. nápojové kartony).
- Sběr prostřednictvím sběrných dvorů a sběrných míst určených obcí pro kovy.
- Sběrné nádoby a sběrné dvory by měly být vlastněny přímo obcemi nebo obce využívají jiných forem bezplatného užití sběrných prostředků (např. bezplatná výpůjčka nádob od AOS).
- Pytlový sběr je pouze doplňkovým způsobem sběru papíru, plastů, nápojových kartonů. Náhrada nádobového způsobu sběru je možná v případě malých obcí s většinovým podílem obyvatel žijících v rodinných domech.
- Ostatní způsoby sběru prostřednictvím sběrných dvorů/sběrných míst, školních sběrů, příležitostných sběrů jsou jen doplňkovým způsobem sběru.
- Sběr prostřednictvím privátních výkupen odpadů není podporovaným prvkem OH zejména z důvodu nestability provozu těchto zařízení (závisí na vývoji trhu s druhotnými surovinami).
- Úprava (roztřídění) směšného komunálního odpadu nenahrazuje oddělený sběr využitelných složek komunálních odpadů.
- Využití spolupráce se systémem zpětného odběru a využití obalových odpadů (autorizované obalové společnosti).
- Obce zajišťují samy nebo prostřednictvím oprávněných osob (na základě jasně definované smlouvy) předání odpadů získaných odděleným sběrem do zařízení, které vyrábí z odpadů druhotnou surovinu (dotřídňovací linka), nebo do zařízení, které odpady přímo zpracovává do konečných výrobků. Obce mají informace, v kterém konkrétním zařízení je jimi produkován odpad zpracován.
- Obce v rámci meziobecní spolupráce spolupracují při společné organizaci odděleného sběru KO (nebo celém systému nakládání s KO) za účelem zvýšení efektivity celého systému a jeho ekonomické udržitelnosti.
- Obce jako původci odpadů zařazují pro potřeby zákonné evidence tříděný odpad, získaný v rámci odděleného sběru jako komunální odpady (s obsahem obalové složky), tj. skupinu 20 Katalogu odpadů, ve všech částech sběrného systému.

1.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	1	
Název opatření	Zajištění dostatečně dostupné, kvalitní a dlouhodobě udržitelné sběrné sítě pro sběr recyklovatelných odpadů min. papíru, plastů, skla a kovů pro občany a další účastníky systému nakládání s odpady v obcích	
Činnosti	1	Doplnění sběrných nádob a optimalizace jejich svozu pro oddělený sběr papíru, plastů, skla. Minimální parametry: <ul style="list-style-type: none"> - Průměrná donášková vzdálenost 100 m - Sběrné hnízdo obsahuje nádobu min. na papír, plast, sklo - Doporučená frekvence svozu je 1x týdně papír, plast, 1x 4-6

		<p>týdnů sklo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučené typy sběrných nádob: papír – nádoby s horním, spodním výsypem, plast – nádoby s horním, spodním výsypem, sklo – nádoby se spodním výsypem
	2	Doplnění sběrných prostředků do sběrných dvorů/sběrných míst pro sběr min. papíru, plastů, skla, kovů.
	3	Organizace sběru kovových odpadů prostřednictvím sběrných dvorů, sběrných míst nebo sdílených sběrných dvorů (smluvní využití sběrného dvora více obcemi).
	4	Důsledná kontrola a začlenění ostatních způsobů sběru (výkupny, školní sběry apod.) do systému OH obce v OZV. Evidence takto sbíraných odpadů je součástí evidence odpadů obce.
	5	Zajištění rozsahu sběrné sítě ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností (AOS má konkrétní požadavky na sběrnou síť jako součást Rozhodnutí o autorizaci udělené MŽP).
	6	Zajištění pravidelné údržby, případně obměny nádob vlastními silami nebo prostřednictvím smluvní oprávněné osoby. Zajištění vhodného umístění nádob na zpevněných dobře dostupných plochách.
	7	Vytváření větších logistických celků v rámci meziobecní spolupráce pro sběr a svoz recyklovatelných KO (a dalších složek KO) za účelem optimalizace nákladů spojených s odděleným sběrem KO.
	8	Pravidelné vyhodnocování stavu sběrné sítě v obcích.
Odpovědnost	1	Obce
	2	Obce
	3	Obce
	4	Obce
	5	Obce ve spolupráci s AOS
	6	Obce
	7	Obce
	8	Kraj, obce ve spolupráci s AOS
Nástroje	1	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty optimalizace sběrné sítě (vlastními silami, ve spolupráci s AOS, odbornou firmou) - Nákup doplňujících potřebných nádob podle postupných cílů a/nebo úprava frekvence svozu
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Nákup sběrných nádob na recyklovatelné odpady do sběrných dvorů - Informování obyvatel o rozsahu činnosti sběrného dvora
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Obecně závazná vyhláška obce o systému nakládání s komunálním odpadem - Osvěta i informování obyvatel (informační sdělení, kampaně) - Smlouva obcí na využití sběrného dvora
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Obecně závazná vyhláška obce o systému nakládání s komunálním odpadem - Kontrolní činnost obce
	5	- Smlouvy obcí s AOS o zpětném odběru, smlouvy obcí s AOS

		o výpůjčce nádob
6	-	Smlouvy s oprávněnými osobami, spolupráce s AOS
7	-	Založení nových svazků obcí nebo rozšíření činnosti stávajících svazků obcí (mikroregionů apod.) za účelem společné organizace odděleného sběru KO (případně celého systému nakládání s KO) - Společná výběrová řízení obcí při nákupu služeb v oblasti odděleného sběru a recyklace KO
8	-	Hodnocení ve spolupráci s AOS – skutečný stav sběru komodit v obcích, vybavenost sběrnými nádobami a dalšími sběrnými prostředky, způsoby sběru komodit, porovnání s ostatními kraji

Číslo opatření	2	
Název opatření	Zvýšení účinnosti odděleného sběru a míry recyklace papíru, plastů, skla a kovů z komunálních odpadů	
Činnosti	1	Zajištění kvalitní obsluhy sběrné sítě s dostatečnou frekvencí svozu.
	2	Zvýšení aktivní účasti obyvatel na třídění komunálních odpadů.
	3	Zapojení živnostníků (původců dle zákona odpadech) do systému nakládání s recyklovatelnými KO.
	4	Zajištění zpětného odběru a využití obalové složky KO ve spolupráci s AOS.
	5	Zajištění využití vytríděných odpadů předáním na dotřídňovací linku nebo konečnému zpracovateli.
	6	Pravidelné vyhodnocování stavu třídění recyklovatelných komunálních odpadů
Odpovědnost	1	Obce
	2	Obce, kraj
	3	Obce
	4	Obce ve spolupráci s AOS
	5	Obce
	6	Kraj, obce ve spolupráci s AOS
Nástroje	1	- Smlouvy obcí s oprávněnými osobami zajišťujícími provoz systému s dostatečnými kontrolními nástroji a dobře nastavenou cenou služby při oddělení obsluhy sběrné sítě a množství vytríděných odpadů - Pravidelné vyhodnocování (min. 1x ročně) stavu sběrné sítě a frekvence svozu a úpravy systému v obci s ohledem na faktický stav a očekávaný vývoj
	2	- Pravidelné informování obyvatel (alespoň 2x ročně) o systému tříděného sběru odpadů v obci - Příprava a realizace dlouhodobých informačních kampaní v obcích se zaměřením na správné nakládání s KO, ekonomiku systému OH obce - Celokrajská dlouhodobá kampaň o významu třídění a recyklace odpadů, o celokrajském systému nakládání s KO - Vzdělávání zastupitelů obcí k odpovědnému přístupu k řízení OH - Vyhodnocování postojů obyvatel a samosprávy obcí v oblasti odpadového hospodářství odbornou firmou min. 1x 2 roky
	3	- Stanovení systému pro zapojení živnostníků a jejich

		recyklovatelných (případně dalších odpadů) do systému obce
		- Osvěta i informování podnikajících osob na území obce
		- Smlouvy s živnostníky
	4	- Smlouvy obcí s AOS o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů
	5	- Rozdělení služby tříděného sběru vybraných KO v obci na obsluhu sběrné sítě a na předání odpadů k využití. Samostatná výběrová řízení na tyto služby
		- Úprava smlouvy s oprávněnou osobou o pravidla předávání odpadů k využití včetně poskytování požadovaných informací technického a ekonomického charakteru
		- Společná výběrová řízení obcí spolku při nákupu služeb v oblasti odděleného sběru a recyklace KO
		- Společná organizace systému sběru a využití recyklovatelných složek KO ve svazku obcí
	6	- Hodnocení indikátorů POH kraje
		- Podrobnější hodnocení ve spolupráci s AOS na úroveň ORP
		- Doplnková šetření v obcích zajištěná krajem nebo odbornou firmou

Číslo opatření	3	
Název opatření	Zajištění dostatečné sítě zařízení na úpravu (dotřídění) papíru a plastů z odděleného sběru komunálních odpadů	
Činnosti	1	Vyhodnocení současného stavu provozovaných zařízení na území SK – vybavenost, kapacita plánovaná, kapacita realizovaná, podíl zpracovávaných KO z celkového množství přijímaných odpadů k úpravě. Záměry provozovatelů na modernizaci či rozšíření dotřídňovací linky.
	2	Pravidelné vyhodnocení (1x 2 roky) realizované kapacity zařízení pro úpravu papíru a plastů z komunálních odpadů a spádovosti obcí k daným zařízením.
	3	Pravidelná kontrola provozovaných zařízení.
	4	Maximalizace recyklace papíru a plastů z dotřídňovacích linek ve spolupráci s AOS.
Odpovědnost	1	Kraj
	2	Kraj, obce
	3	Kraj,
	4	Obce ve spolupráci s AOS
Nástroje	1	- Šetření provedené odbornou firmou ve spolupráci s provozovateli dotřídňovacích linek (min. vlastněných komunálním sektorem), stanovení ukazatelů k posuzování využitelnosti zařízení pro recyklaci KO v SK
	2	- Šetření zajištěné krajem (odbornou firmou) s pomocí stanovených ukazatelů - Šetření v obcích - Spolupráce s AOS

	3	- Zajištění kontrol při výkonu státní správy
	4	- Hodnocení zařízení na základě dotazníku - Smlouvy provozovatelů dotříd'ovacích linek s AOS na podporu recyklace papíru a plastů z KO

1.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s recyklovatelnými komunálními odpady

1.3.1. Sběrná síť

- sběrná síť v SK je na dobré úrovni ve srovnání s ostatními kraji
- opatření a nástroje včetně základních parametrů sběrné sítě jsou uvedeny v Opatření 1. (kap. 1.2. Směrná část)
- případné investice do sběrné sítě nejsou vyčísleny, protože je nutné celou síť, tj. počty nádob, svozové trasy a frekvence svozu optimalizovat. Investice by měly být zvažovány až na základě provedených optimalizací ve spolupráci s obcemi, popř. svozovými firmami.

Kritéria pro sběrné prostředky ve veřejné síti

Technické požadavky

- Sběrné nádoby s horním výsypem vhodných objemů (obvykle 120, 240, 1100 l) na sběr papíru, plastů (případně nápojových kartonů, kovů), nádoby se spodním výsypem vhodných objemů na sběr papíru, plastů, skla (případně kovů) vhodných objemů (obvykle 1,1 – 2,5 m³).
- Zachování standardní barevnosti nádob pro sběr komodit: papír – modrá, plast – žlutá, sklo směsné – zelená, sklo čiré – bílá, nápojový karton – oranžová, kovy – šedá.
- Nádoby musí být jednoznačně a viditelně označeny informací o sbírané komoditě a případně požadavcích na její kvalitu. Lze využít bezplatně nálepky od AOS.

1.3.2. Zařízení na úpravu (dotřídění) recyklovatelných komunálních odpadů

- Kapacita současných zařízení provozovaných na území SK je dostatečná vzhledem ke stávající produkci odpadů z obcí (a ostatních původců) získaných z odděleného sběru. Jedná se o zařízení na dotřídění papíru a plastů, příp. nápojových kartonů.
- Zařízení na úpravu skla jsou využívána v okolních krajích, jejich kapacita je dostatečná s ohledem na výskyt odpadů skla v ČR. Není tedy v žádném případě nutné budovat takové zařízení na území SK.
- Kapacitu stávajících dotříd'ovacích linek lze částečně rozšířit zvýšením pracovních směn v jednotlivých zařízeních (min. 2 pracovní směny/den) a počtem provozních dní.
- Kapacitu lze upravit také modernizací zařízení (výkonnější lis, zvýšení kapacity nadúrovňového třídění, změna technologie apod.).
- Celková kapacita dotříd'ovacích linek by měla zahrnovat kapacitu pro úpravu min. všech vytříděných odpadů z obcí. Toto je nutné zohlednit při vydávání souhlasů k provozu zařízení.

- Celková kapacita pro odpad z obcí SK by měla postupně narůst o cca 20 tis. t/rok s ohledem na odhadovanou produkci recyklovatelných KO získaných odděleným sběrem.
- Investice do případné modernizace stávajících nebo výstavby nových zařízení byly odhadnuty na 200 – 350 mil. Kč. Investiční náklady budou ovlivněny počtem a technologiemi, jimiž bude dotřídňovací linka/linky vybaveny. Při rozhodování je nutno vzít v potaz následné provozní náklady na tunu zpracovaného odpadu a flexibilitu zařízení k dotřídňování na požadované výstupy ze strany odběratelů.
- Opatření a nástroje jsou uvedeny v Opatření 3 (kap. 1.2. Směrná část).

Kritéria pro nová nebo modernizovaná zařízení na úpravu (dotřídění) papíru, plastů z komunálních odpadů

Technické požadavky

- Nájezdová certifikovaná váha s elektronickým výstupem a min. délkou 12 m, nadúrovňové třídění s min. 5-8 shozy, kapacitní lis s vazbou balíků min. 800x800x1200 mm a hmotnosti 200 kg, dostatečná manipulační a skladovací plocha s dostatečnou ochranou druhotných surovin před znehodnocením

Kapacita

- min. 1,5 tis. tun (0,6 tis. t plast, 0,9 tis. t papír) za rok v jedné směně, tj. spádová oblast min. 50-70 tis. obyvatel

1.3.3. Zařízení na zpracování druhotných surovin vyrobených z odpadů

Druhotné suroviny vyrobené z odpadů jsou běžně obchodovaných zbožím v rámci evropského, případně světového trhu s druhotnými surovinami.

Na území SK provozuje zařízení několik firem. Jedná se o soukromé podnikatelské záměry. Zařízení splňují parametry na ochranu životního prostředí.

V rámci SK není nutné podporovat výstavbu takových zařízení z veřejných zdrojů.

2. Nakládání se směsným komunálním odpadem

2.1. Předpoklady

Tabulka č. 2: Výchozí stav - nakládání se směsným komunálním odpadem

	celkem	Z obcí
Produkce SKO	382 tis. t	315 – 328 tis. t
Odhad vývoje produkce SKO	346 tis. t (r. 2025), pokles celkem o 10 % (o 5 % z obcí, o 23 % od ostatních původců)	
Skládkování SKO	96 %	
Sběrné systémy v obcích	Vytvořeny dostatečně	
Zařízení MBÚ	0 zařízení	
Skládky	21 skládek S-OO (včetně 3 kombinovaných s S-NO) s dostatečnou kapacitou	
Zařízení na energetické využití SKO	0 zařízení	
Překládací stanice na přepravu SKO	0 zařízení	

Cíle ze závazné části POH SK

- Směsný komunální odpad (po vyřídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou (cíl 5).
- Snížení produkce směsného komunálního odpadu (cíl 6).

Zásady

- Sběr SKO od obyvatel je zajišťován v obcích ve vhodných sběrných nádobách typicky s horním výsypem. Nádoby by měly být ve vlastnictví obcí, případně majitelů nemovitostí. Sběrné nádoby, umístěné na veřejných prostranstvích by měly být umístěny na zpevněných plochách s dobrým přístupem pro obsluhu nádob. Nedoporučuje se budování uzavřených přístřešků, které často vedou ke vzniku skládek v okolí sběrných nádob.
- Úprava směsného komunálního odpadu jeho roztříděním a dalšími procesy (např. mechanicko-biologická úprava) není využitím, nenahrazuje oddělený sběr recyklovatelných složek KO, ani biologicky rozložitelných složek, ani dalších složek komunálních odpadů sbíraných odděleným sběrem.
- Od roku 2024 platí zákaz skládkování směsného komunálního odpadu, recyklovatelných a využitelných odpadů.
- Pro efektivní přepravu směsného komunálního odpadu do vhodných zařízení na jeho využití je nutné vybudovat logistickou síť překládacích stanic dle zásad uvedených ve studii Překládací stanice odpadu ve Středočeském kraji z dubna 2014.
- Překládací stanice by měly být v majetku obcí nebo jejich svazků jako součást komunální infrastruktury OH pro zajištění veřejné služby.
- Směsný komunální odpad bude v maximální míře energeticky využíván na odpovídajících zařízeních, která splňují parametry ZEVO.

- Podporovat vybudování ZEVO v SK dle závěrů studie „Technicko-ekonomická analýza integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady ve Středočeském kraji“.
- Nepodporovat výstavbu dalších skládek komunálních odpadů.

2.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	4	
Název opatření	Omezení produkce směsného komunálního odpadu	
Činnosti	1	Vytváření podmínek pro rozvoj odděleného sběru recyklovatelných (zejména papír, plast, sklo, kovy) a jinak využitelných složek KO (zejména textil, obuv, nábytek apod.)
	2	Motivace obcí a obyvatel pro snížení produkce SKO
	3	Důsledná kontrola skutečné produkce SKO v obcích
	4	Pravidelné vyhodnocování produkce SKO
Odpovědnost	1	Obce, kraj
	2	Obce, kraj
	3	Obce,
	4	Kraj
Nástroje	1	<ul style="list-style-type: none"> - Opatření 1, 2, 3 uvedená v části II, kap. 1.2.; v části I (předcházení vzniku odpadů) - Nákup sběrných nádob na oddělený sběr využitelných složek KO do sběrných dvorů - Informování obyvatel o rozsahu činnosti sběrného dvora
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Soutěže pro obce na úrovni kraje - Úprava frekvence svozu nádob na SKO v souvislosti s rozšířením sběr bioodpadů a dalších využitelných KO - Poplatek pro obyvatele v obci - Osvěta i informování obyvatel o nákladech systému OH obce (informační sdělení, kampaně)
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Provádění pravidelné kontroly údajů o produkci SKO, poskytovaných oprávněnými osobami v rámci služby obci (např. dokladování vážních listků, sledování naplněnosti nádob, kontrolní vážení sběru odpadů v obci apod.)
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnocení na základě údajů o produkci SKO (zákonná evidence, podklady AOS)

Číslo opatření	5	
Název opatření	Zajištění dostatečné sítě zařízení k přepravě a následnému energetickému využití SKO	
Činnosti	1	Vybudování logistické sítě překladacích stanic pro efektivní přepravu SKO do koncových zařízení
	2	Zajištění energetického využití odpadů ve stávajících nebo plánovaných dostupných zařízeních

Odpovědnost	1	Kraj, Obce, svazky obcí
	2	Kraj, Obce, svazky obcí
Nástroje	1	- Vybudovat efektivní síť překládacích stanic pro přepravu SKO do zařízení pro energetické využívání odpadů, popř. jiných dle aktuální situace na trhu
	2	- Stanovení principů jednání s provozovateli zařízení pro energetické využívání odpadů (dále také „ZEVO“) (společný postup obcí s krajem, Jednání s potenciálními investory ZEVO na území SK). - Podporovat výstavbu ZEVO na území SK ve vybrané lokalitě. Koordinovat realizaci výstavby ZEVO s potencionálními investory tak, aby kapacita umožnila využít v maximální míře produkci SKO z obcí, příp. ostatních původců z SK, a část produkce objemného odpadu.

2.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s SKO

2.3.1. Sběrná síť

- Sběrná síť pro sběr SKO je plně funkční a nepředpokládají se její zásadní změny v době platnosti POH SK.

2.3.2. Úprava SKO

- Úprava, resp. rozřídění SKO na frakce pro další využití nebo odstranění není technologií na využití odpadů. Rovněž nenahrazuje oddělený sběr využitelných a dalších složek KO.
- Z důvodu možných záměrů výstavby takových zařízení je uvedena jejich stručná charakteristika s ohledem na význam technologie pro plnění cílů POH SK.
- Jedná se o tzv. technologie založené na procesech mechanicko – biologické úpravy SKO

Mechanicko-biologická úprava SKO spojená s energetickým využíváním energetické frakce

- Technologický koncept mechanicko-biologické úpravy směsných komunálních odpadů je založen na řadě modifikovatelných procesů vedoucích k produkci energeticky bohaté frakce a frakcí, které je nutno uložit na skládku. Možnost využít produkované frakce pro materiálové využití je spíše teoretická a to včetně možnosti produkce biologicky využitelných produktů jako je kompost nebo surovina pro ekonomicky udržitelnou výrobu bioplynu.
- V rámci procesu řešení SKO v SK, tj. v průběhu zpracování koncepčních dokumentů, byly v těchto respektovány projekty na výstavbu MBÚ v režii soukromých firem včetně projektů obecních (Radim, Mladá Boleslav). Níže uvedené systémové nedostatky technologického konceptu MBÚ se projeví v praxi naplno i v realizaci těchto projektů různých modifikací MBÚ. Po několikaleté anabázi příprav, nebyl dosud v SK realizován jediný z navržených projektů MBÚ, přičemž prvotní odhady kvantifikovaly celkový počet záměrů v SK na 7.

Systémové nedostatky procesu:

- Samotná MBÚ v jakékoli podobě, tedy i variace typu MBS (mechanicko-biologické sušení) a další, jsou pouze zařízeními k úpravě odpadů, ne k jejich konečnému využití.

- Materiálově jsou využívány pouze kovy (ostatní výstupy vzhledem ke kvalitativním požadavkům konečných zpracovatelů druhotných surovin jsou v podmínkách ČR většinou nerecyklovatelné).
- Možnosti energetického využívání kalorické frakce jsou omezeny především legislativně tj. je nutno dodržovat limity spalování v případě energetického využívání v tzv. standardní energetice (fluidní kotle společně s uhlím). V případě využívání jako TAP v cementárnách je nutno dodržet poměrně přísné normy např. na chlor. Zásadním omezením pro masivní využívání energetické frakce z MBÚ je ale omezená kapacita cementáren (do 200 kt energetických frakcí) a jejich kampaňovitá výroba závislá na stavebním cyklu minimálně v režimu zima (výluky) a jaro, léto, podzim. Cementárny navíc využívají řadu jiných homogenních a energeticky kalorických odpadů (pneumatiky, odpadní oleje, průmyslové plasty apod.)
- Výstavba tzv. monozdrojů spalujících výhradně kalorické frakce z MBÚ je nesystémová, neboť je nutno vystavět v podstatě zařízení s parametry ZEVO na přímé energetické využívání, ale přitom je navíc nutno předřadit MBÚ (operace navíc). Tato možnost teoreticky přichází v úvahu v případě, že by energetická hodnota SKO klesla pod 7,5 MJ/kg.
- Celková ekonomika provozu - pro posuzování celkové udržitelnosti metody MBÚ je nutno znát celkové náklady komplexu operací, až po konečné odstranění nebo využití výstupních frakcí. Dle výpočtů z výše uvedených koncepčních materiálů vychází cena za úpravu SKO v modelovém komplexu MBÚ teoreticky výrazně více než v ZEVO nadefinovaném na parametry vybrané lokality v SK. Zahraniční zkušenosti s MBÚ tento předpoklad plně potvrzují.

Kritéria pro úpravu SKO (technologie na principu MBÚ)

Systémové požadavky

- Prokázání zajištění stabilního energetického využití deklarovaného množství výstupu z MBÚ na období platnosti POH SK min. smlouvou o smlouvě budoucí se zařízením vhodným pro energetické využití odpadů dle platných právních norem především v ochraně životního prostředí.

Technické požadavky

- Podíl využitelných výstupů z úpravy odpadů bude činit min. 60 % hm. přijímaného množství SKO k úpravě. Za využití se považuje energetické využití vhodných výstupů, případně materiálové využití vhodných výstupů.
- Řešení odpadních plynů a odpadních vod dle nejlepších dostupných technik.
- Vhodnost lokality z pohledu hygienických aspektů (vč. hlukové zátěže) a životního prostředí.

2.3.3. Systémy svozu a přepravy SKO vč. překládacích stanic

- V návaznosti na opatření č. 5 k realizaci nadefinovaných cílů pro SKO je potřeba v rámci SK vyřešit systém svozu a přepravy SKO.
- Překládací stanice jsou důležitým prvkem infrastruktury OH SK a to pro soustředění vhodných odpadů a jejich efektivní transport v rámci SK nebo mimo území kraje.

- Základní návrh systému svozu SKO pomocí překládacích stanic byl ve Středočeském kraji řešen v roce 2014 studií “ Překládací stanice odpadu ve Středočeském kraji“.
- Celková kapacita překládacích stanic na území SK je odhadována podle předpokládané produkce SKO a části objemných odpadů až na cca 420 tis. t ročně. V případě zahrnutí dalších druhů odpadů může být kapacita vyšší.
- Investice při případné výstavbě navrhovaných 17 překládacích stanic je odhadována na 310 mil Kč (nejsou zahrnuty náklady na pořízení vhodného pozemku a jeho úprav). Skutečná investice bude vždy záviset na technologickém vybavení překladiště, skutečné kapacitě a nutných stavebních pracích v konkrétní lokalitě.

Překládací stanice

Překládací stanice tvoří základní pilíř pro řešení nakládání s SKO jak po roce 2024, tak i v období před tímto zlomovým datem.

Síť překládacích stanic je navržena tak, jak ji definuje studie Překládací stanice odpadu ve Středočeském kraji z dubna 2014. Překládací stanice jsou logistickým zázemím pro environmentálně únosnou a ekonomicky výhodnou přepravu SKO především do zařízení pro energetické využívání. Mohou navíc eliminovat nejistoty vzhledem k výstavbě ZEVO na území SK, ke kterému jsou primárně určeny.

V případě, že nebude možno z kapacitních důvodů využívat ZEVO na území SK nebo ČR, je možno prostřednictvím překládacích stanic dodávat SKO i pro zahraničních ZEVO popř. do roku 2024 využívat ekonomicky nejvýhodnější skládkovací kapacity.

Dle výše uvedené studie je možno přepravovat efektivně SKO alternativně do koncového zařízení automobilovou i železniční dopravou s tím, že základním řešením je síť překládacích stanic pro automobilovou dopravu. Potenciální překládka na železniční cesty je řešena ve studii tak, aby veškerá produkce mohla být dopravena ke koncovému uživateli právě tímto environmentálně velmi preferovaným způsobem. Síť překládacích stanic je koncipována pro uzavřené kontejnery, které je možno alternativně dopravovat silniční, železniční a v budoucnu případně i lodní dopravou.

Uzavřené kontejnery splňují nejpřísnější ekologická kritéria a neznečišťují okolí zápachem ani jiným způsobem.

Kritéria pro nové a modernizované překládací stanice

Systémové požadavky

- Napojení na vhodné dopravní trasy z překládacích stanic do koncových zařízení (silniční a železniční).

Technické požadavky

- technologie s využitím uzavřených velkokapacitních lisovacích kontejnerů. Systém je flexibilní pro využití kombinované dopravy po silnici i železnici, alternativně i pro lodní dopravu.
- Technologie je kompatibilní s technologií dalších překládacích stanic v SK a případně v okolních krajích.
- Překládací stanice je vybavena vhodnou nájezdovou váhou, má dostatečnou manipulační plochu, plochu pro uskladnění dostatečného množství kontejnerů a vozových a manipulačních prostředků.

- Překládka je primárně určena pro SKO, energeticky využitelnou část objemných odpadů a jiných vhodných energeticky využitelných odpadů.
- Stanici lze podle potřeby a vazby na okolní zařízení upravit i pro překládku některých recyklovatelných odpadů, bioodpadů apod.
- Dostupnost inženýrských sítí, optimálně využití v rámci stávající infrastruktury nakládání s odpady.
- Vhodnost lokality z pohledu hygienických aspektů (vč. hlukové zátěže) a životního prostředí.

Kapacita

- Kapacita stanice vychází s předpokládané produkce SKO min. v obcích ve spádové oblasti stanice.
- Musí být v souladu se sítí stanic v SK.

2.3.4. Zařízení na energetické využití odpadů

Možnosti řešení

Ve strategických dokumentech kraje, především ve studii „Technicko-ekonomická analýza integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady ve Středočeském kraji“, byla prioritně řešena problematika SKO, tj. cílů svázaných s těmito odpady jako je snižování skládkování BRKO a tehdy výhledově také zákaz skládkování SKO.

Uvedená problematika byla podrobena široké analýze, po které následovaly návrhy řešení vč. environmentálního a ekonomického zhodnocení.

V rámci studie byly srovnávány a analyzovány veškeré technologické možnosti využívání SKO.

Všechny zpracované dokumenty opakovaně doporučily jako nejvýhodnější řešení pro SK výstavbu ZEVO ve Středočeském kraji s dimenzovanou kapacitou na produkci SKO a části objemného odpadu v SK.

Nalezení řešení pro celou produkci SKO je nezbytné právě vzhledem k legislativnímu ustavení ukončení skládkování SKO v roce 2024. Pro výstavbu ZEVO uvedené kapacity v SK byla nalezena technologicky vhodná lokalita (Horní Počaply - Mělník), která splňuje níže uvedené parametrické předpoklady.

Stručně jsou uvedeny nutné podmínky pro výstavbu ZEVO a dále také systémové nedostatky alternativních řešení.

ZEVO

Základní podmínkou pro úspěšnou implementaci technologie je splnění požadavku na energetické využívání odpadů tj. koeficientu R_1 , tj. využití vstupní energie odpadů na 65 %.

Tento parametr je možno splnit pouze v případě, že zdroj pracuje v kogeneračním režimu s dostatečným odbytem tepla. Požadavek je možno naplnit pouze v lokalitách s dostatečně dimenzovaným centrálním zásobováním tepla nebo v průmyslových oblastech s odbytem tepla v průmyslové výrobě (např. papírny). Většinou se jedná o **tzv. teplárenské lokality**.

Energetická hodnota SKO je v současnosti na úrovni méně kvalitního hnědého uhlí, tj. cca 8 - 10 MJ/kg

Volba kapacity zdroje – ekonomicky vycházejí lépe lokality, kde je možné umístit kapacitní zdroj nejlépe 300kt a výše. Minimální ekonomicky udržitelná kapacita ZEVO vychází na cca 100- 150kt SKO /rok.

Environmentální profity – jednou z důležitých podmínek pro výstavbu ZEVO je možnost náhrady uhelného zdroje, kde je možno s výhodou uplatnit environmentální profity dané úsporou emisí jak klasických polutantů tak také úspory CO₂. ZEVO nebo dle zákona spalovny mají zdaleka nejpřísnější limity na vypouštění emisí do ovzduší včetně nutnosti odstraňování těžkých kovů a dioxinů.

Ekonomika ZEVO- Cenová udržitelnost ZEVO v teplárenských systémech je založena na předpokladu, že většina tržeb za energii pochází z prodeje tepla, což představuje 40-60 % veškerých výnosů v závislosti na ceně odpadů a aktuální tržní ceně elektrické energie.

Bez ohledu na budoucí výši poplatku za skládkování je nutno se pokusit o nezvyšování nebo pouze mírné úpravy ceny za nakládání s SKO, která je dnes determinována cenou za skládkování včetně skládkovacího poplatku.

Řešení musí být koordinováno mezi řadou původců (především města a obce) a konkrétním provozovatelem zařízení.

Moderní zplyňovací technologie – pyrolýza, plazma

Technologie zjednodušeně konvertují SKO popř. energetické frakce vyrobené z SKO na plynné složky, které je možno teoreticky využít pro další materiálovou konverzi nebo je možno tyto plynné složky využít energeticky. Zde je možno variantně využívat i účinnější formu výroby elektrické energie jako je paroplynový cyklus.

Systémové nedostatky procesů zplyňování

Obecně jsou oba zplyňovací systémy v Evropě na SKO nevyzkoušené s nedostatkem referencí. Vzhledem k přísným limitům na dioxiny ve zbytcích po spalování provozují plazmové technologie v Japonsku, aktuálně se staví velká jednotka (300 kt) ve Velké Británii.

Pyrolýzní jednotky na komunální odpad v Evropě na komerční bázi nepracují.

Bez ohledu na technologii musí tyto splňovat přísní emisní limity stejně jako spalovny. Obě technologie obtížně využívají neupravené SKO – nutnost předřadit MBÚ. Ekonomicky jsou v konečném důsledku dražší, než klasické spalování na roštovém kotli. Podmínka energetické účinnosti je obtížně dosažitelná i v případě zajištění odbytu tepla.

Pyrolýza- obtížná využitelnost výstupních materiálových produktů jako polokoks, pyrolýzní olej apod. Pyrolýzní proces velmi negativně reaguje na nehomogenitu SKO.

Plazma – Potencionálně se jedná o bezodpadovou technologii, neboť nespalitelný zbytek je produkován ve vitrifikované formě, využitelné ve stavebnictví nebo i jinde. V případě využívání neupraveného SKO se ale na vitrifikaci použije značné množství vyrobené energie a proces proto nemůže principiálně při započtení veškerých vstupů (např. koks) dosáhnout parametru R1-energetická účinnost. V případě předřazení MBÚ je nutno k negativům přičíst veškeré nedostatky tohoto technologického konceptu, především ekonomické náročnosti.

Využívání tuzemského SKO v zahraničí

Jednou z možností, která je potvrzena zájmem zahraničních, především německých a rakouských firem je možnost odvozu SKO pro energetické využívání do zahraničí. Tato možnost je dána určitým přebytkem kapacit spaloven v těchto zemích.

Tato možnost je pravděpodobně jednou z nejhorších scénářů českého odpadového hospodářství, neboť by došlo nejen k vývozu cenné energetické suroviny, ale dlouhodobě by došlo k odlivu peněžních prostředků od obyvatel a nakonec i firem produkujících předmětný odpad.

V současné době je využití SKO mimo území ČR částečně omezeno také zákonem o odpadech, který upřednostňuje využití SKO v domácích zařízeních, pokud jsou kapacitně k dispozici.

Shrnutí a doporučení

- Nejvhodnějším řešením je vybudování kapacitního ZEVO v lokalitě Mělník.
- Ostatní technologie nejsou pro podmínky SK vhodné vzhledem k nalezenému řešení ZEVO

Kritéria pro ZEVO pro využití SKO a dalších vhodných odpadů z SK

Technické požadavky

- Technologie roštového (případně fluidního) spalování, trojstupňové čištění spalin, splnění všech environmentálních a technických kritérií pro provoz ZEVO (BAT, BREF)

Kapacita

Kapacita zařízení by měla odpovídat minimálně předpokládané produkci SKO z obcí a dalších vhodných odpadů (např. část objemných odpadů z obcí – cca 30 % objemných odpadů lze recyklovat). Ideálně by měla umožnit energetické využití i pro odpady podobné komunálním od ostatních původců. V roce 2013 byla produkce energeticky využitelných odpadů celkem cca 428 tis. t (z toho cca 382 tis. t SKO a cca 46 tis. t objemných odpadů). Odhadovaný vývoj produkce je pro rok 2025 cca 376 tis. t energeticky využitelných odpadů (z toho cca 346 tis. t SKO a cca 30 tis. t objemných odpadů).

Celková kapacita ZEVO pro zajištění energetického využití vhodných komunálních odpadů produkovaných na území SK by se měla pohybovat mezi 370 - 400 tis. t SKO ročně.

3. Nakládání s biologicky rozložitelnými odpady

Návrh opatření a vhodných nástrojů se zabývá pouze biologicky rozložitelnými odpady získanými v rámci odděleného sběru v obcích SK. Ostatní složky BRKO jsou řešeny v samostatných kapitolách 1.1 a 1.2.

3.1. Předpoklady

Tabulka č. 3: Výchozí stav - BRO

Ev. produkce odpadů obsahujících BRKO	531 tis. t
Ev. produkce bioodpadů z odděleného sběru	52 tis. t
Odhad produkce bioodpadů z odděleného sběru	Cca 74 tis. t (r. 2025) – nárůst min. o 41 % proti r.2013
Podíl skládkovaných BRKO v r. 2013	145 % (oproti cíli 50 %)
Systém sběru a nakládání s bioodpady v obcích	systém nakládání stanoven v cca třetině obcí <ul style="list-style-type: none"> - Oddělený sběr bioodpadů z domácností (17 % obcí) - Oddělený sběr bioodpadů ze zahrad (53 % obcí) - Sběr odpadů z veřejné zeleně (45 % obcí)
Používané sběrné prostředky	Sběrné nádoby, sběrné dvory/sběrná místa
Prevence vzniku bioodpadů	<ul style="list-style-type: none"> - domácí kompostování – velmi rozšířené ve většině obcí, které řeší sběr rostlinných materiálů („bioodpady“, které nejsou v režimu zákona o odpadech) - komunitní kompostárny
Zařízení na zpracování a využití bioodpadů	<ul style="list-style-type: none"> - Počet vhodných BPS - 0 - 51 kompostáren (zařízení dle § 14 zákona o odpadech) - 5+28 kompostáren podpořených ze SFŽP včetně malých zařízení, přesný počet není znám <p>Dle dostupných informací je celková kapacita zařízení odhadnuta na cca 240 tis. t bioodpadů.</p> <p>V tomto množství nejsou zahrnuty komunitní kompostárny, kde jsou a budou zpracovávány rostlinné zbytky z obcí</p>

Cíle ze závazné části POH SK

- Zavedení a/nebo rozšíření odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů v obcích (cíl 8).
- Rozvoj infrastruktury k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů (cíl 9).
- Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995. (cíl 10).

Zásady

- Zavedení odděleného sběru bioodpadů rostlinného původu v obcích, který zahrnuje odpad z domácností (především ze zahrad rodinných domků) a odpad z údržby veřejné zeleně. Systém stanovit OZV.
- Oddělený sběr dalších druhů bioodpadů (včetně živočišných) je možný ve vazbě na vhodné zařízení v regionu, které dokáže zajistit hygienizaci odpadů a další nakládání s nimi. V případě sběru bioodpadů také živočišného původu je nutné upravit podmínky sběru s ohledem na bezpečnost, ochranu lidského zdraví a hygienu.
- Zvolený systém a rozsah sběru musí vycházet z kvalitativních a kvantitativních požadavků koncových zpracovatelů bioodpadů z dané obce.
- Obec je odpovědná zajistit využití sebraných bioodpadů na vhodných zařízeních především s vazbou na regionální zemědělskou výrobu při využití kompostů a dalších vhodných produktů ze zpracování bioodpadů.
- Mechanicko-biologická úprava a energetické využití biologicky rozložitelné složky obsažené ve směsném komunálním odpadu nenahrazují povinnost obce zavést systém odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a jejich následné využití.
- Důsledná podpora prevenčních opatření – domácí kompostování a využívání komunitních kompostáren pro zpracování a využití vhodných rostlinných zbytků (viz kap. 1.1 Směrné části, část II).
- Snižování skládkování BRKO dle stanoveného harmonogramu. Může být dosaženo energetickým využíváním SKO, separací a využitím BRKO.
- Podporovat rozvoj infrastruktury pro sběr a zpracování bioodpadů s ohledem na využitelnost výstupních produktů ze zařízení a využitelnost zařízení pro komunální bioodpady. Základní infrastruktura pro sběr bioodpadů (sběrné nádoby, velkokapacitní kontejnery, dovybavení sběrných dvorů apod.) bude majetkem obcí/sdružení obcí (nebo jiných vhodných uskupení obcí. Obce/sdružení obcí mohou také vlastnit zařízení pro zpracování bioodpadů („malá“ zařízení dle § 33b zákona o odpadech, kompostárny jako zařízení podle § 14 zákona o odpadech)

3.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	6	
Název opatření	Zavedení a/nebo rozšíření odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů v obcích	
Činnosti	1	Zakotvit povinnost a podmínky odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a papíru v obecně závazné vyhlášce obce
	2	Vyhodnotit a navrhnout vhodný způsob sběru bioodpadů v kombinaci se sběrem a využitím rostlinných zbytků z obce podle principů odděleného

		sběru v POH SK a ve vazbě na podmínky zpracovatelských zařízení pro využití bioodpadů
	3	Meziobecní spolupráce při stanovení jednotného systému sběru bioodpadů ve spádové oblasti ke koncovému zařízení na využití bioodpadů a jeho kvalitativních podmínek
	4	Zajistit dostatečné sběrné prostředky na sběrných dvorech/sběrných místech
	5	Zajistit dostatečné sběrné prostředky pro nádobový sběr, pokud je v obci provozován
	6	Zajištění kontrolovaného nakládání s odpadem z veřejné zeleně
	7	Hodnocení způsobů sběru a stavu sběrné sítě v obcích
Odpovědnost	1	Obce
	2	Obce
	3	Obce
	4	Obce
	5	Obce
	6	Obce
	7	Kraj
Nástroje	1	- Obecně závazná vyhláška obce o systému nakládání s komunálním odpadem - Stanovení systému i pro ostatní původce zapojené do systému obce
	2	- Poptávka a vyhodnocení možností zpracování bioodpadů z obcí (vlastními silami, odborná firma) - Projekty nakládání s bioodpady ve vazbě na konkrétní zařízení na zpracování bioodpadů (vlastními silami, odborná firma)
	3	- Společný projekt obcí na řešení sběru a dalšího nakládání s bioodpady v širším území ve vazbě na konkrétní zpracovatelské zařízení
	4	- Nákup potřebných sběrných prostředků do sběrných dvorů/sběrných míst (různé typy velkokapacitních kontejnerů a sběrných nádob) s využitím případných veřejných prostředků.
	5	- Nákup vhodných sběrných nádob podle typů zástavby a principů uvedených v POH SK s využitím případných veřejných prostředků
	6	- Úprava smluv s firmami, zajišťujícími v obci péči o veřejnou zeleň, s ohledem na zajištění maximálního využití bioodpadů - Důsledná kontrola dodržování podmínek smluv
	7	- Pravidelní hodnocení (min. 1x 2 roky) dotazníkovým šetřením u všech obcí SK, spolupráce s ORP – vlastními silami

Číslo opatření	7	
Název opatření	Zvýšení aktivní účasti obyvatel na odděleném sběru bioodpadů a nakládání s rostlinnými zbytky z obce	
Činnosti	1	Dlouhodobá informační kampaň o správném nakládání s bioodpady na úrovni kraje
	2	Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, komunitní a obecní kompostování biologicky rozložitelných materiálů (odpadů)

		u fyzických osob a podnikatelů zapojených do systému obce (vazba na Opatření 6 Prevence)
	3	Meziobecní spolupráce při přípravě a realizaci informační kampaně se zahrnutím sdělení z krajské úrovně
	4	Na úrovni obce informovat minimálně dvakrát ročně občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a o nakládání s nimi. Součástí jsou také informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku biologicky rozložitelných odpadů
	5	Hodnocení účasti obyvatel na třídění bioodpadů a domácím/komunitním kompostování
Odpovědnost	1	Kraj
	2	Kraj, obce
	3	Obce
	4	Obce
	5	Kraj
Nástroje	1	- Příprava a realizace komunikační kampaně na úrovni kraje s doporučením sdělení a vhodných nástrojů na úrovni obcí a případně dalších původců – odborná firma
	2	- Příprava a realizace komunikační kampaně pro oblast předcházení vzniku bioodpadů - Podpora nákupu domácích kompostérů a dalších prostředků pro komunitní kompostování
	3	- Společná poptávka služeb na zajištění nakládání s bioodpady
	4	- Informační sdělení s použitím vhodných informačních kanálů pro širokou veřejnost (místní tisk, informace do domácností apod.)
	5	- Vyhodnocování postojů obyvatel a samosprávy obcí v oblasti nakládání s bioodpady odbornou firmou min. 1x 2 roky

Číslo opatření	8	
Název opatření	Zajištění dostatečné sítě zařízení pro nakládání s odděleně sbíranými bioodpady	
Činnosti	1	Vyhodnocení stávající sítě zařízení k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady v SK s ohledem na jejich využitelnost pro zpracování odpadů z obcí
	2	Vyhodnocení možností zpracování rostlinných zbytků z obcí v domácím, resp. komunitním kompostování
	3	Preference využívání zařízení, jejichž výstupem je certifikovaný kompost využitelný v zemědělství (nebo jiný typ produktu využitelný v zemědělství – v případě BPS)
	4	Kontrola provozu zařízení na zpracování a využívání biologicky rozložitelných odpadů provozovaných v areálu skládky odpadů s cílem zamezit skládkování těchto odpadů, které je zakázáno ukládat na skládky
Odpovědnost	1	Kraj
	2	Kraj
	3	Obce, původci
	4	Kraj

Nástroje	1	- Pravidelná aktualizace stavu sítě zařízení (min. 1x 2 roky) s využitím dotazníků k provozovatelům zařízení + šetření v terénu – vlastními silami
	2	- Pravidelná aktualizace (min. 1x 2 roky) provozovaných komunitních kompostáren ve spolupráci s obcemi, ORP – vlastními silami
	3	- Stanovení podmínek veřejných výběrových řízení a vlastní výběrová řízení - Stanovení podmínek pro využití bioodpadů z obce přímo ve smlouvě s dodavatelem služby/provozovatelem zařízení a jejich důsledná kontrola
	4	- Kontrolní činnost kraje

3.3. Zajištění sítě zařízení pro nakládání s odděleně sbíranými bioodpady

3.3.1. Sběrná síť

Principy odděleného sběru a využití bioodpadů a/nebo rostlinných zbytků z obcí

- malé obce do 200 obyvatel (20 % obcí SK) - důsledná podpora domácího kompostování, komunitní kompostování rostlinných zbytků. Případný sběr rostlinných bioodpadů např. z veřejné zeleně nebo ze zahrad na sběrném místě zřízeném obcí (sběrná nádoba nebo prostředek dostatečného objemu), přičemž obec zajišťuje odvoz takto sebraných bioodpadů do odpovídajícího zařízení (malé zařízení, zařízení podle zákona o odpadech). V malých obcích se nepředpokládá masivní tvorba stálé sběrné sítě.
- Obce 500 – 2 000 obyvatel (70 % obcí SK) – důsledná podpora domácího kompostování, komunitní kompostování rostlinných zbytků. Oddělený sběr rostlinných bioodpadů od občanů s využitím velkokapacitních kontejnerů na stabilních sběrných místech nebo ve sběrných dvorech, přičemž obec zajišťuje odvoz sbíraných bioodpadů do vhodného zařízení (malé zařízení, zařízení podle zákona o odpadech). Případné použití vhodných sběrných nádob ve vazbě na možnosti zařízení na zpracování bioodpadu.
- Obce nad 2 tis. obyvatel, města – podpora domácího a komunitního kompostování ve vhodných typech zástavby (zejména rodinné domky, vily). Oddělený sběr bioodpadů od občanů ve sběrných dvorech nebo na stanovených sběrných místech s použitím vhodných sběrných prostředků (velkoobjemové kontejnery, valník apod.). Systémový oddělený sběr rostlinných bioodpadů ve větších obcích a městech v zástavbě s rodinnými domky (nádoby, kontejnery), u bytových domů zavést takový sběr s ohledem na kvalitativní požadavky zpracovatelského zařízení, kde bude odpad zpracováván. Zpracování bioodpadů se předpokládá v zařízeních podle zákona o odpadech (případně tzv. malých zařízeních).

Zásady

- Před stanovením vhodného typu sběrných prostředků je nutné vyhodnotit potřebu a funkčnost prostředků s ohledem na výše uvedené principy sběru v obcích dle jejich velikosti.
- případné investice do sběrné sítě a sběrných prostředků nejsou vyčísleny, protože je nutné celou síť vyhodnotit. Investice by měly být zvažovány až na základě provedeného hodnocení.

Kritéria pro sběrné prostředky

Technické požadavky

Nádobový sběr

- Odvětrávané speciální sběrné nádoby s horním výsypem vhodných objemů (obvykle 120, 240, 1100 l) na sběr bioodpadů. Případně lze použít speciálně upravené nádoby se spodním výsypem vhodných objemů (obvykle 1,1 – 2,5 m³).
- Zachování standardní barevnosti nádob pro sběr bioodpadů – hnědá.
- Nádoby musí být jednoznačně a viditelně označeny informací o sbírané komoditě a případně požadavcích na její kvalitu.
- Je nutné upravit frekvenci svozu s ohledem na nosnost nádob doporučenou výrobcem.

Velkokapacitní kontejnery

- natahovací otevřené kontejnery/kontejnery s víkem a vhazovacími otvory různých objemů (nejčastěji 3 – 7 m³)
- je nutné upravit frekvenci svozu pro zachování hygienických podmínek sběru odpadů

3.3.2. Zařízení na zpracování bioodpadů z odděleného sběru kompostováním

- Kapacita současných zařízení provozovaných na území SK je dostatečná vzhledem ke stávající produkci bioodpadů z obcí (a ostatních původců) získaných z odděleného sběru. Kapacita je dostatečná i s ohledem na předpokládaný nárůst množství sbíraných bioodpadů
- Z hlediska kapacity není tedy nutné budovat další taková zařízení na území SK.

Kritéria pro nová nebo modernizovaná zařízení na zpracování bioodpadů kompostováním

Technické požadavky

- Požadavky na malá zařízení (zařízení dle § 33b) a kompostárny (zařízení dle § 14) jsou dány zákonem o odpadech a prováděcími předpisy

Systémové požadavky

- Zařízení produkuje certifikovaný kompost
- Zařízení má zajištěno dlouhodobý odbyt kompostů k aplikaci na zemědělskou půdu při zohlednění principu proximity (blízkosti), případně jiné aplikace do zahradnictví, pro rekultivace apod.

3.3.3. Bioplynová stanice pro zpracování bioodpadů z odděleného sběru

- Vzhledem k náročnosti technologie na zpracování bioodpadů v BPS nelze očekávat budování BPS zpracovávajících komunální bioodpady.

4. Zajištění nakládání s objemným odpadem a dalšími odděleně sbíranými odpady z obcí ve sběrných dvorech

4.1. Předpoklady

Tabulka č. 4: Výchozí stav - objemný a další odpad

Ev. produkce objemných odpadů	45,8 tis. t
Ev. produkce nebezpečných složek KO	8 tis. t
Nakládání s objemnými odpady	Většina se skládkuje
System sběru a nakládání s objemnými a dalšími odpady v obcích	- Mobilní sběr objemných odpadů - Mobilní sběr nebezpečných složek KO - Sběrné dvory – počet 72
Používané sběrné prostředky	Velkokapacitní kontejnery, sběrné dvory/sběrná místa, speciální svozové prostředky pro mobilní sběr NO

Sběrné dvory, popř. sběrná místa určená obcí jsou důležitým prvkem infrastruktury odpadového hospodářství obcí. Slouží ke shromažďování vybraných druhů komunálních odpadů (v případě sběrných dvorů i dalších určených skupin odpadů). Odpady jsou sbírány organizovaně, mohou být částečně upravovány (dotřídění, drcení, lisování apod.) a je zajištěno řízené nakládání s nimi podle zákona o odpadech.

Cíle ze závazné části POH SK

- Zavedení tříděného sběru minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů (cíl 2).
- Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností. (cíl 3).
- Zvyšování informovanosti o obecním a krajském systému pro nakládání s komunálními odpady (cíl 4).
- Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. (cíl 5).
- Snížení produkce směsného komunálního odpadu (cíl 6).
- Zavedení a/nebo rozšíření odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů v obcích (cíl 8).
- Rozvoj infrastruktury k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů (cíl 9).
- Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995. (cíl 10).
- Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2020.
Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2020.
Zvýšit recyklaci plastových obalů na úroveň 50 % do roku 2020.
Zvýšit recyklaci kovových obalů na úroveň 55 % do roku 2020.

Dosáhnout 55 % celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.
 Dosáhnout 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020. Dle tabulky č.2 (cíl 16)

- Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení dle tabulek č. 3 a č.4 (cíl 17).
- Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů dle tabulky č.7 (cíl 18).

Zásady

- Vytvoření dostatečné sítě sběrných dvorů (zařízení podle § 14 zákona o odpadech) v obcích nad 1000 obyvatel.
- V obcích do 1000 obyvatel zřizovat podle potřeby stálá sběrná místa, určená OZV.
- Ve sběrných dvorech a na stálých sběrných místech budou odděleně shromažďovány minimálně: objemný odpad, recyklovatelné složky (papír, plast – zejména obaly a předměty větších rozměrů, sklo – zejména ploché, kovy), nebezpečné složky KO, odděleně sbíraný bioodpad (pokud v obci není jiný systém sběru), dřevo.
- Sběrné dvory a stálá sběrná místa budou přístupná min. 1-3x týdně (dle velikosti obce), v pracovní dny min. do 19 hod. nebo alespoň jeden den o víkendu (sobota dopoledne, neděle odpoledne)
- Sběrné dvory a stálá sběrná místa jsou místy zpětného odběru vybraných výrobků (zejména elektrozařízení, baterie) a obalů na základě smluv se zajišťovateli zpětného odběru (kolektivní systémy, autorizovaná obalová společnost).
- Malé obce ve spádové oblasti (přiměřené dojezdové vzdálenosti např. do 2-10 km) větších obcí a měst využijí po dohodě a při stanovení podmínek krytí poměrné části provozních nákladů sběrné dvory (zařízení dle § 14) těchto „střediskových“ obcí a měst.
- V malých obcích bez možnosti využití sběrných dvorů jiných obcí, nebo bez zřízení stálého sběrného místa, zajistit 1-2x ročně mobilní sběr objemných odpadů s použitím velkokapacitních kontejnerů.
- Objemný odpad bude na sběrných dvorech tříděn na recyklovatelné druhy odpadů, spalitelné odpady, nebezpečné odpady a odpady určené k odstranění.
- Nebezpečné složky komunálních odpadů budou ve sběrných dvorech/stálých sběrných místech odděleně shromažďovány podle podmínek stanovených zákonem o odpadech.
- V malých obcích bez možnosti využití sběrných dvorů jiných obcí, nebo bez zřízení stálého sběrného místa, zajistit min. 2x ročně mobilní sběr oprávněnou osobou.
- Při mobilním sběru objemných a dalších odpadů je nutné zajistit dozor u sběrných prostředků (včetně velkokapacitních kontejnerů).

4.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	9	
Název opatření	Vytvoření sítě sběrných dvorů a stálých sběrných míst pro nakládání s objemnými a dalšími odděleně sbíranými odpady z obcí	
Činnosti	1	Zakotvit povinnost a podmínky odděleného sběru vybraných odpadů ve sběrném dvoře dle provozního řádu v obecně závazné vyhlášce obce;

		Podmínky stanovit pro občany obce a živnostníky zapojené do systému obce
	2	Stálé sběrné místo plnící funkci sběrného dvora pro občany obce stanovit obecně závaznou vyhláškou
	3	Zajistit dostatečné sběrné prostředky na sběrných dvorech/stálých sběrných místech
	4	Meziobecní spolupráce při stanovení jednotného systému sběrných dvorů a podpora využívání sběrných dvorů menšími obcemi ve spádovém území sběrných dvorů.
	5	Zajistit místa zpětného odběru pro vybrané výrobky a obaly smlouvami se zajišťovateli zpětného odběru
	6	Zajistit dostatečné informování obyvatel a zapojených živnostníků (v případě SD) o způsobu využití sběrného dvora/stálého sběrného místa
	7	Hodnocení stavu sítě sběrných dvorů
Odpovědnost	1	Obce
	2	Obce
	3	Obce,
	4	Obce, kraj
	5	Obce, kolektivní systémy a AOS
	6	Obce, kraj, kolektivní systémy, AOS
	7	Kraj
Nástroje	1	- Obecně závazná vyhláška obce o systému nakládání s komunálním odpadem. - Stanovení systému i pro ostatní původce zapojené do systému obce.
	2	- Obecně závazná vyhláška obce o systému nakládání s komunálním odpadem.
	3	- Nákup potřebných sběrných prostředků do sběrných dvorů/sběrných míst (různé typy velkokapacitních kontejnerů a sběrných nádob) s využitím případných veřejných prostředků. - Využívání motivačních programů kolektivních systémů na dovybavení sběrných dvorů/sběrných míst.
	4	- Společný projekt obcí na řešení sítě sběrných dvorů a jejich využití pro obce v širším území ve vazbě na konkrétní zpracovatelské zařízení.
	5	- Smlouvy s kolektivními systémy (elektro, baterie), AOS.
	6	- Příprava a realizace dlouhodobých vzdělávacích a informačních kampaní pro obyvatele obce a další uživatele sběrných dvorů – vlastními silami, odborná firma. - Informační sdělení obce o provozu sběrného dvora/stálého sběrného místa min. 2x ročně.
	7	- Pravidelné hodnocení (min. 1x 2 roky) dotazníkovým šetřením u všech obcí SK, spolupráce s ORP – vlastními silami.

4.3. Zajištění sítě sběrných dvorů/stálých sběrných míst pro nakládání s objemnými a dalšími odděleně sbíranými odpady z obcí

- Stávající síť sběrných dvorů je vhodné doplnit na celkový počet min. 246 tak, aby v každé obci a městě nad 1000 obyvatel byl sběrný dvůr, který je zařízením podle § 14 zákona o odpadech. Sběrný dvůr umožňuje rozšířit druhy sbíraných odpadů (kromě komunálních např. stavební apod.) a rovněž umožňuje za stanovených podmínek přístup jiných subjektů než jen občanů obce.
- Sběrné dvory mohou také využívat na základě dohody se zřizující obcí také menší okolní obce.
- Vzhledem k investičním a provozním nákladům se malých obcím nedoporučuje zřizovat sběrné dvory.
- V obcích ve skupině 500-1000 obyvatel je vhodné doplnit stálá sběrná místa zřízená obcí (celkem min. 273 stálých sběrných míst).
- U ostatních obcí do 500 obyvatel je vhodná smlouva s obcí, která vlastní sběrný dvůr. Případně lze také zřídit sběrné místo (nejlépe s obsluhou) nebo zajistit mobilní sběr nebezpečných složek KO (min. 2x ročně) a objemných odpadů (1-2x ročně).
- Jednotkové náklady spojené se zřízením standardního sběrného dvora jsou stanoveny na 4 - 10 mil. Kč. Celkové náklady nelze v této fázi projektu odhadnout, protože není znám sběrný systém zvolený v jednotlivých obcích pro budoucí období.
- Investiční náklady lze částečně pokrýt z veřejných prostředků ze SFŽP a grantových projektů krajů.

Kritéria pro sběrné dvory/stálá sběrná místa

Technické požadavky

- Oplocená zpevněná plocha, zázemí pro obsluhu, sběrné dvory jsou vybaveny certifikovanou váhou.
- Dostatečné sběrné prostředky (velkokapacitní kontejnery, speciální nádoby nebo ekosklady pro sběr nebezpečných odpadů, prostředky na sběr bioodpadů), shromažďovací prostředky na zpětný odběr výrobků.
- Zařízení pro úpravu odpadů ze zeleně (zpracování větví z ořezů) v případě sběru bioodpadů dle požadavků odběratele upravených bioodpadu.

5. Podpora zpětného odběru a využití obalových odpadů

5.1. Předpoklady

Tabulka č. 5: Výchozí stav - zpětný odběr a využití obalů

Integrovaný systém odděleného sběru (zpětného odběru) komunálních a obalových odpadů v obcích organizovaný AOS EKO-KOM, a.s.	- Do systému zpětného odběru a využití obalových odpadů je zapojeno 1138 obcí (99 % z SK)
Používané sběrné prostředky	- Standardní prostředky pro oddělený sběr recyklovatelných komunálních odpadů

Zásady

- Rozvoj spoluúčasti a spolupráce s povinnými osobami ze zákona o obalech prostřednictvím autorizovaných obalových společností (AOS) podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“, na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití obalové složky komunálních odpadů při zachování integrovaného systému nakládání s komunálními a obalovými odpady
- Zachování a rozvíjení dostupnosti sítě odděleného sběru recyklovatelných komunálních odpadů včetně jejich obalové složky
- Rozsah a způsob sběru recyklovatelných komunálních a obalových odpadů komunikují a spoluvytváří obce v součinnosti s povinnými osobami (AOS) s ohledem na technické, ekonomické a územní možnosti a podmínky a aktuální legislativní rámec.

Cíle ze závazné části POH SK

Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2020.

Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2020.

Zvýšit recyklaci plastových obalů na úroveň 50 % do roku 2020.

Zvýšit recyklaci kovových obalů na úroveň 55 % do roku 2020.

Dosáhnout 55 % celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020.

Dosáhnout 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020. Dle tabulky č.2 (cíl 16)

5.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	10	
Název opatření	Zajištění dostatečně dostupné, kvalitní a dlouhodobě udržitelné sběrné sítě pro sběr (zpětný odběr) recyklovatelných komunálních a obalových odpadů	
Činnosti	1	Prohlubování spolupráce povinných osob a obcí k rozšiřování sběrných míst
	2	Dovybavení sběrné sítě, sběrných dvorů/sběrných míst pro oddělený sběr a zpětný odběr recyklovatelných komunálních odpadů včetně obalové složky)
	3	Doplnění sběrných prostředků na interiérová veřejná místa (objekty obce, kraje) pro oddělený sběr (zpětný odběr) recyklovatelných

		komunálních odpadů včetně obalové složky
	4	Začlenění ostatních způsobů sběru, res. zpětného odběru (výkupny, školní sběry, příležitostné sběry apod.) do systému obce v návaznosti na vyhodnocení stávajícího stavu a přínosu pro systém jako celek
	5	Informování občanů o významu třídění odpadů a o systému třídění v obci
	6	Pravidelné vyhodnocování stavu sběrné sítě
Odpovědnost	1	Obce, povinné osoby (AOS)
	2	Obce, povinné osoby (AOS)
	3	Obce, kraj, povinné osoby (AOS)
	4	Obce
	5	Obce, kraj, povinné osoby (AOS)
	6	Kraj, povinné osoby (AOS)
Nástroje	1	- Smlouvy s AOS o zpětném odběru a využití odpadů z obalů
	2	- Bezplatná výpůjčka nádob a další nabídky AOS na technickou podporu tříděného sběru - Nákup sběrných prostředků s podporou z veřejných finančních zdrojů (viz opatření 1)
	3	- Nabídka AOS na získání sběrných/shromažďovacích prostředků - Informování uživatelů veřejných objektů o tříděném sběru v objektu
	4	- Zapojení ostatních způsobů sběru do systému nakládání s komunálním odpadem pomocí OZV
	5	- Dlouhodobé vzdělávací a informační kampaně zajištěné obcemi, AOS a krajem dle Opatření 2
	6	- Hodnocení ve spolupráci s AOS dle Opatření 9 v kapitole 4.2

6. Podpora zpětného odběru a využití vybraných výrobků

Opatření a nástroje jsou zpracovány společně pro skupiny vybraných výrobků, u nichž platí povinnost zpětného odběru podle zákona o odpadech (elektrozařízení, baterie a akumulátory, pneumatiky).

6.1. Předpoklady

Tabulka č. 6: Výchozí stav - zpětný odběr a využití vybraných výrobků

	Elektrozařízení	Přenosné baterie a akumulátory	Pneumatiky
Popis sběrné sítě	Sběrná síť je etablovanou součástí odpadového hospodářství. Síť je různorodá dle nastavené spolupráce obcí a dalších subjektů s jednotlivými kolektivními systémy (mobilní svozy, sběrné dvory, sběrná místa, veřejná místa, veřejné instituce, soukromé subjekty, které mají smlouvu se systémy (výkupny, prodejci, servisy) apod. Sběrná místa (místa zpětného odběru) jsou uvedena na webových stránkách jednotlivých systémů.	Sběrná síť je etablovanou součástí odpadového hospodářství. Síť je tvořena místy zpětného odběru u posledních prodejců, ve veřejných budovách, na sběrných dvorech, v rámci stacionárních venkovních kontejnerů sloužících pro sběr drobného elektrozařízení apod. Sběrná místa (místa zpětného odběru) jsou uvedena na webových stránkách jednotlivých systémů.	Místa zpětného odběru jsou uvedena na jednotlivých webových stránkách povinných osob, primárně je možné odevzdat pneumatiky zejména v jednotlivých autoservisech povinných osob. Také je možná spolupráce s povinnými osobami a sběrnými dvory.
Technické parametry sběrné sítě v SK	Kompletní data neexistují. Počty sběrných míst (míst zpětného odběru) za jednotlivé kolektivní systémy viz AČ.	Kompletní data neexistují. Počty sběrných míst (míst zpětného odběru) za jednotlivé kolektivní systémy viz AČ.	Kompletní data neexistují.

Registr míst zpětného odběru na webových stránkách MŽP poskytuje informace o sběrných místech, kde je možné odevzdávat použité elektrozařízení.

Na webových stránkách MŽP je uveden základní přehled informací o místech zpětného odběru baterií a akumulátorů, seznam vydaných oprávnění pro provozovatele kolektivních systémů a další informace.

Seznam povinných osob v oblasti zpětného odběru pneumatik je uveden na webových stránkách MŽP.

Zásady

- Zachování a rozvíjení spoluúčasti a spolupráce s povinnými osobami (výrobci a dovozci) podle principu „znečišťovatel platí“ a „rozšířené odpovědnosti výrobce“, na zajištění sběru (zpětného odběru) a využití příslušných složek komunálních odpadů (elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory a pneumatiky).
- Zachování a rozvíjení dostupnosti sítě sběru pro vybrané výrobky (zpětný odběr elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory a pneumatiky) v obcích a u dalších subjektů.
- Rozsah a způsob sběru vybraných výrobků (zpětný odběr elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory a pneumatiky) komunikují a spoluvytváří obce v součinnosti s povinnými osobami a s ohledem na technické, ekonomické a územní možnosti a podmínky a aktuální legislativní rámec. Využívání nástrojů pro spolupráci s povinnými osobami vyplývající ze zákona.
- Zlepšení ochrany životního prostředí ze strany všech subjektů zapojených do životního cyklu elektrozařízení.

Cíle ze závazné části POH SK

- Dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení dle tabulek č. 3 a č.4. (cíl 17).
- Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů dle tabulky č.7. (cíl 18).
- Zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních pneumatik dle tabulky č. 10. Dosahovat vysoké míry využití při zpracování odpadních pneumatik dle tabulky č. 11. (cíl 20).

6.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	11	
Název opatření	Zajištění dostatečně dostupné, kvalitní a dlouhodobě udržitelné sběrné sítě pro sběr (zpětný odběr) vybraných výrobků (elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory, pneumatiky) na podporu dosažení indikativních celorepublikových cílů pro tříděný sběr odpadů jednotlivých komodit vybraných výrobků.	
Činnosti	1	Prohlubování spolupráce povinných osob a obcí k rozšiřování sběrných míst (míst zpětného odběru elektrozařízení, přenosných baterií a akumulátorů, pneumatik)
	2	Dovybavení sběrných dvorů/sběrných míst pro oddělený sběr a zpětný odběr vybraných výrobků (elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory, pneumatiky)
	3	Doplnění sběrných prostředků na venkovní veřejná místa pro zpětný odběr vybraných výrobků (drobná elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory)
	4	Doplnění sběrných prostředků na interiérová veřejná místa pro zpětný odběr vybraných výrobků (drobná elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory)
	5	Začlenění ostatních způsobů sběru, res. zpětného odběru (výkupny, školní sběry, příležitostné sběry apod.) do systému obce v návaznosti na vyhodnocení stávajícího stavu a přínosu pro systém jako celek

	6	Informování občanů o místech zpětného odběru v obci
	7	Zabezpečení sběrné infrastruktury proti krádežím a nelegální demontáži
	8	Využívání větších logistických celků v rámci meziobecní spolupráce pro sběr (zpětný odběr) vybraných výrobků v obcích
	9	Pravidelné vyhodnocování stavu sběrné sítě pro vybrané výrobky v obcích
Odpovědnost	1	Obce, povinné osoby
	2	Obce, povinné osoby
	3	Obce, povinné osoby
	4	Obce, povinné osoby
	5	Obce, povinné osoby
	6	Obce, povinné osoby
	7	Obce, povinné osoby
	8	Obce, povinné osoby
	9	Kraj, obce, povinné osoby
Nástroje	1	<ul style="list-style-type: none"> - Smlouvy (písemné dohody) s oprávněnými osobami (kolektivními systémy, případně solidárními či individuálními systémy) o zřízení míst zpětného odběru a dalších podmínkách spolupráce - Opora v zákoně k uzavření smlouvy s obcí, která projeví zájem a při splnění určitých podmínek - Opora v zákoně ke zřízení míst zpětného odběru v každé obci dle konkrétních podmínek
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídky/motivační programy na získání sběrných/shromažďovacích prostředků a na nemovité vybavení sběrných dvorů/sběrných míst (zpevnění plochy, pevné přístřešku apod.) od jednotlivých systémů - Informování obyvatel o rozsahu činnosti sběrného dvora / sběrného místa
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídky/motivační programy na získání sběrných/shromažďovacích prostředků od jednotlivých systémů - Informování obyvatel o umístění sběrné nádoby a rozsahu využití
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídky/motivační programy na získání sběrných/shromažďovacích prostředků od jednotlivých systémů - Informování obyvatel o umístění sběrné nádoby a rozsahu využití
	5	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhodnocovat přínosy pro stávající systém jako celek, tj. tříštění/netříchání systému z pohledu etablovanosti u občanů, finančních příspěvků od systémů, zvýšení míry sběru (výtežnosti) apod. - Informační podklady kraje, MŽP apod.
	6	<ul style="list-style-type: none"> - Běžné informační nástroje obcí (obecní zpravodaje, webové stránky apod.) - Spolupráce při osvětě a informování obyvatel (využívání informačních podkladů od jednotlivých systémů) na podporu motivace využívání sběrné sítě (vč. informování obyvatel o jejich povinnostech z pohledu legislativy) - Odkazy na veřejné registry či webové stránky jednotlivých systémů

	7	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídky/motivační programy k zabezpečení míst zpětného odběru od jednotlivých systémů - Mobilní svoz pouze pod dozorem, tj. předání přímo proškolené obsluze
	8	<ul style="list-style-type: none"> - Využití svazků obcí založených za účelem společné organizace nakládání s KO k rozvoji sběrné sítě i pro vybrané výrobky (elektrozařízení, přenosné baterie a akumulátory, pneumatiky) a k informování občanů
	9	<ul style="list-style-type: none"> - Kraj požaduje od kolektivních systémů každoroční zprávu o sběru (zpětném odběru) vybraných výrobků na území kraje a porovnání s ostatními kraji (např. na základě smlouvy o spolupráci mezi systémy a krajem či dobrovolné dohody mezi systémy a krajem zejména z hlediska předávání dat) - Kraj se dotazuje obcí s informacemi ke sběru vybraných výrobků

7. Podpora využití vozidel s ukončenou životností (autovraků)

7.1. Předpoklady

Tabulka č. 7: Výchozí stav - vozidla s ukončenou životností

Počet evidovaných a zpracovaných autovraků v období 2011-2014	2011	2012	2013	2014
	19 174	18 128	17 054	18 601
Zařízení ke sběru a/nebo zpracování autovraků na území SK	téměř 70			

Cíle ze závazné části POH SK

- Dosahovat vysoké míry využití při zpracování vozidel s ukončenou životností (autovraků) dle tabulky č. 9. (cíl 19).

7.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	12	
Název opatření	Zajištění dlouhodobé informační podpory sběru a využití vybraných autovraků	
Činnosti	1	Informační aktivity se zaměřením na možnosti sběru vybraných autovraků a na možnosti opětovného použití dílů z vybraných autovraků
	2	Pravidelné vyhodnocování stavu zařízení pro sběr a zpracování autovraků na území SK s ohledem na potřeby plnění cílů ČR
Odpovědnost	1	Povinné osoby, kraj, obce
	2	Povinné osoby, kraj
Nástroje	1	- Příprava a realizace pravidelného informování veřejnosti na krajské úrovni s použitím běžných informačních nástrojů - Pravidelná informační sdělení (min. 1x ročně) na úrovni obce s použitím běžných informačních nástrojů (tištěné zpravodaje, nástěnky, webové stránky apod.)
	2	- Kontrola zařízení evidovaných v MA ISOH

8. Nakládání se stavebními odpady

8.1. Předpoklady

Tabulka č. 8: Výchozí stav - stavební odpady

Produkce stavebních odpadů v SK (2013)	- 1 652 tis. t, z toho 23 tis. t NO
Způsob nakládání se stavebními odpady	- 93 % materiálové využití
Zařízení	- 14 stacionárních zařízení na zpracování stavebních odpadů - množství mobilních zařízení - 3 skládky inertních odpadů

Cíle ze závazné části POH SK

- Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů jejich materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou stavebním a demoličním odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení) (cíl 11).

8.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	13	
Název opatření	Používání recyklátů splňujících požadované stavební normy, jako náhrady za přírodní zdroje, v rámci stavební činnosti financované z veřejných zdrojů, pokud je to technicky a ekonomicky možné	
Činnosti	1	Využití vhodných recyklátů pro stavby veřejného charakteru
	2	Pravidelné informování veřejných investorů v SK o vlastnostech recyklátů a možnostech jejich využití jako náhrady primárních stavebních materiálů
Odpovědnost	1	Kraj, obce
	2	Původci a zpracovatelé stavebních odpadů, kraj
Nástroje	1	- Stanovení povinného použití vhodných recyklátů (s vymezením vlastností recyklátů a jejich minimálního podílu na stavbě) jako podmínky veřejných výběrových řízení pro stavby veřejného charakteru
	2	- Spolupráce výrobců recyklátů (zpracovatelé stavebních odpadů) s krajem při informování obcí o možnostech využití stavebních recyklátů při veřejných stavbách s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení, webové stránky apod.)

Číslo opatření	14	
Název opatření	Zabezpečení využívání stavebních a demoličních odpadů a jejich recyklace s vysokou kvalitou následného recyklátu	
Činnosti	1	Zajistit oddělené shromažďování stavebních odpadů obdobných vlastností minerálního charakteru bez nebezpečných vlastností dle požadavků zpracovatelů stavebních odpadů a následné zpracování

		odpadů v místě jejich vzniku (s využitím mobilních, semimobilních zařízení)
	2	Ze stavebních odpadů důsledně oddělovat recyklovatelné odpady z plastů, skla, kovů a dřeva a zajistit jejich následné využití předáním do vhodného zařízení (dotřídňovací linky, výkupny, zpracovatel dřeva)
	3	Důsledně oddělovat stavební odpady s nebezpečnými vlastnostmi a zajistit jejich bezpečné odstranění
	4	Zamezit používání neupravených stavebních odpadů na terénní úpravy
Odpovědnost	1	Původci stavebních odpadů
	2	Původci stavebních odpadů
	3	Původci stavebních odpadů
	4	Původci stavebních odpadů, stavební úřady
Nástroje	1	- Vlastní opatření na stavbě - Smlouvy se zpracovateli stavebních odpadů se zajištěním recyklace
	2	- Vlastní opatření na stavbě
	3	- Vlastní opatření na stavbě
	4	- Vlastní opatření na stavbě - Kontrola stavebních úřadů, nastavení podmínek stavebního povolení

9. Nakládání s nebezpečnými odpady

9.1. Předpoklady

Tabulka č. 9: Výchozí stav – nebezpečné odpady

Produkce nebezpečných odpadů (2013)	188,7 tis. t
Způsob nakládání s nebezpečnými odpady	83 % využití, 1 % spalování, 16 % skládkování
Zařízení	3 spalovny NO 36 biodegradace NO 4 skládky NO

Cíle ze závazné části POH SK

- Snižování měrné produkce nebezpečných odpadů (cíl 12).
- Zvyšování podílu materiálově využitých nebezpečných odpadů (cíl 13).
- Minimalizace negativních účinků při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí (cíl 14).

9.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	15	
Název opatření	Omezování produkce nebezpečných odpadů a jejich přednostní využití	
Činnosti	1	Motivace veřejnosti k oddělenému sběru nebezpečných složek KO
	2	Zajištění dostatečné sběrné sítě a jiných způsobů sběru NO
	3	Osvětová činnost v oblasti vlivu nebezpečných vlastností odpadů na zdraví člověka a životní prostředí
	4	Kontrola množství nebezpečných odpadů používaných na technologické zabezpečení skládek
	5	Podpora výstavby inovativních technologií na zpracování NO
Odpovědnost	1	Kraj, obce
	2	Obce
	3	Původci NO, kraj
	4	ČIŽP, kraj
	5	Kraj
Nástroje	1	- Stanovení systému odděleného sběru nebezpečných složek KO v obci v OZV obce
	2	- Zajištění sběru nebezpečných složek KO na sběrných dvorech/stálých sběrných místech nebo mobilním sběrem (min. 2x ročně) v malých obcích
	3	- Spolupráce původců NO s krajem při informování veřejnosti, obcí o nebezpečných vlastnostech odpadů na lidské zdraví a životní prostředí s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení, webové stránky apod.)
	4	- Kontrolní činnost ČIŽP a kraje
	5	- Možnost podpory z veřejných zdrojů u zařízení s nadregionálním významem pro využití NO

10. Nakládání s kaly z ČOV

10.1. Předpoklady

Tabulka č. 10: Výchozí stav – kaly z ČOV

Evidovaná produkce kalů z ČOV (2013)	- 116,5 tis. t
Způsob nakládání s kaly z ČOV	- 100 % využití v zemědělství, na rekultivace, komposty

Cíle ze závazné části POH SK

- Zvýšení využívání kalů z čistíren komunálních odpadních vod (cíl 21).

10.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	16	
Název opatření	Podpora využívání kalů z ČOV	
Činnosti	1	Informování veřejnosti k oddělenému sběru léčiv, chemických prostředků a dalších odpadů mimo kanalizační síť (např. odpadní potravinářské oleje), informování veřejnosti o nevhodnosti používání kuchyňských drtičů
	2	Hodnocení využití kalů z ČOV
	3	Podpora energetického využití kalů z ČOV
Odpovědnost	1	Obce, kraj
	2	Kraj
	3	Kraj
Nástroje	1	- Příprava a realizace pravidelného informování veřejnosti na krajské úrovni s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení apod.)
	2	- Hodnocení míry využití kalů z ČOV podle zákonné evidence, šetření u provozovatelů ČOV o způsobech nakládání s kaly – vlastní šetření
	3	- Možnost veřejné podpory investic v oblasti energetického využívání kalů z ČOV

11. Nakládání s odpadními oleji

11.1. Předpoklady

Tabulka č. 11: Výchozí stav – odpadní oleje

Produkce odpadních olejů (2013)	- 3 tis. t
Způsob nakládání s odpadními oleji	- Využití v energetice

Cíle ze závazné části POH SK

- Zvýšení materiálového a energetického využití odpadních olejů (cíl 22).

11.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	17	
Název opatření	Podpora materiálového a energetického využívání odpadních olejů	
Činnosti	1	Zabraňovat mísení olejů v místech jejich vzniku, soustředování a skladování s ohledem na jejich následné využití
	2	Odpadní oleje nevhodné k materiálovému využití přednostně energeticky využívat v souladu s platnou legislativou
Odpovědnost	1	Původci, obce
	2	Původci, obce
Nástroje	1	- Organizační a technická opatření na oddělený sběr v systémech sběru odpadů jednotlivých původců a obcí
	2	- Smlouvy s oprávněnými osobami zajišťujícími nakládání s odpadními oleji s důrazem na využití odpadních olejů a důsledná kontrola smluv

12. Nakládání s odpady ze zdravotní a veterinární péče

12.1. Předpoklady

Tabulka č. 12: Výchozí stav – odpady ze zdravotní a veterinární péče

Produkce odpadů ze zdravotnické a veterinární péče (2013)	- 3,1 t, z toho 2,4 t NO
Způsob nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče (2013)	- spalování odpadu ve spalovnách NO

Cíle ze závazné části POH SK

- Minimalizace negativních účinků při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí (cíl 23).

12.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	18	
Název opatření	Podpora správnému soustředování, skladování, transportu a nakládání s odpady ze zdravotní a veterinární péče	
Činnosti	1	Důsledně třídit a soustřeďovat odpady se specifickými vlastnostmi (infekční ostré předměty, apod.) od ostatních odpadů ze zdravotní a veterinární péče a dále je bezpečně skladovat
	2	Bezpečně přepravovat odpady ze zdravotní a veterinární péče s nebezpečnými vlastnostmi
Odpovědnost	1	Původci, kraj
		Původci, kraj
Nástroje	1	<ul style="list-style-type: none"> - Organizační a technická opatření na oddělený sběr, manipulaci a nakládání s nebezpečným odpadem v systémech odpadů jednotlivých původců (zdravotní a veterinární zařízení) - Podpůrné informační kampaně směřované na zdravotní a veterinární zařízení - Pravidelné školení zaměstnanců zdravotních, veterinárních a obdobných zařízení
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Snižování nebezpečných vlastností v místě vzniku (dekontaminační metody) - Podpůrné informační kampaně směřované na dopravce ke zvýšení informovanosti z hlediska ochrany zdraví a ŽP

13. Nakládání se specifickými skupinami nebezpečných odpadů

13.1. Předpoklady

Tabulka č. 13: Výchozí stav – specifické skupiny NO

Produkce odpadů s obsahem PCB, perzistentních org. zneč. látek (2013)	- Ojedinelý výskyt spojený s likvidací nefunkčních zařízení obsahujících PCB (0,8 t)
Způsob nakládání s odpady s obsahem PCB	- Předání oprávněné osobě a odstranění (spalování ve spalovnách NO)
Produkce odpadů s obsahem azbestu (r. 2013)	- 2 tis. t
Způsob nakládání s odpady s obsahem azbestu	- 100 % skládkováno

Cíle ze závazné části POH SK

- Předat veškerá zařízení a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylyů do konce roku 2025 oprávněným osobám, nebo zařízení, a odpady s obsahem polychlorovaných bifenylyů do této doby dekontaminovat.

Odstranit odpady s obsahem polychlorovaných bifenylyů v držení oprávněných osob k nakládání s odpady do konce roku 2028.

Minimalizovat možné negativní účinky při nakládání s odpady s obsahem azbestu na lidské zdraví a životní prostředí.

Zvýšit povědomí o perzistentních organických znečišťujících látkách a jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí.

Kontrolovat výskyt perzistentních organických znečišťujících látek zejména u odpadů uvedených v příloze V nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách, ve znění nařízení Komise (EU) č. 756/2010. (cíl 24).

13.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	19	
Název opatření	Podpora zlepšení nakládání a minimalizace nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí ve vazbě na specifické skupiny nebezpečných odpadů (odpady s obsahem PCB, org. perz. zneč. látek, azbestu)	
Činnosti	1	Podpora informačních kampaní zaměřené na možnost výskytu perzistentních organických znečišťujících látek v odpadech
	2	Podpora osvěty a kontroly dodržování bezpečného nakládání a hygieny práce při nakládání s azbestem
Odpovědnost	1	Původci, kraj, obce
	2	Původci, kraj, obce
Nástroje	1	- Informační sdělení pro veřejnost a obce s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení, obecní zpravodaje apod.)

	2	- Informační sdělení pro veřejnost a obce s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení, obecní zpravodaje apod.)
--	---	---

14. Nakládání s odpady z kuchyní a stravoven

14.1. Předpoklady

Tabulka č. 14: Výchozí stav - odpady z kuchyní a stravoven

Produkce odpadů z kuchyní a stravoven	- 1,3tis. t
Způsob nakládání s odpady z kuchyní a stravoven	- Předání oprávněným osobám a následné využívání v zařízeních k tomu určených (aerobní, anaerobní zpracování)

Cíle ze závazné části POH SK

- Snižovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve smíšeném komunálním odpadu, které jsou původem z veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení).
- Správně nakládat s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu a snižovat tak negativní účinky spojené s nakládáním s nimi na lidské zdraví a životní prostředí. (cíl 25).

14.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	20	
Název opatření	Podpora snižování produkce a správného nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu	
Činnosti	1	Osvětové kampaně k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu v souladu s právními předpisy v této oblasti
	2	Podpora rozvoje systému sběru a svozu použitých stolních olejů a tuků od původců (zejména u původců, kde jsou zřizovateli kraj a obce) a z domácností
	3	Podpora vytvoření systému pravidelného sběru a svozu biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu do schválených zpracovatelských zařízení, zejména bioplynových stanic a kompostáren
Odpovědnost	1	Původci, kraj, obce
	2	Původci, kraj, obce
	3	Původci, kraj, obce
Nástroje	1	- Informační sdělení pro původce, veřejnost s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení apod.)
	2	- Zajištění odděleného sběru olejů a tuků z domácností jako součást systému nakládání s KO v obci prostřednictvím OZV - Pravidelné informování (min. 2x ročně) občanů a případně původců zapojených do systému nakládání s KO v obci o možnostech sběru odpadních olejů s použitím běžných informačních nástrojů - Zajištění odděleného sběru u původců a následného využití olejů

		smlouvami s oprávněnými osobami
	3	- Rozsah souhlasů k provozu vhodných zařízení s důrazem na sběr a využití odpadních olejů - Meziobecní spolupráce na společném řešení sběru a předání odpadních olejů z kuchyní a stravoven do vhodného zařízení

15. Nakládání s odpady železných a neželezných kovů

15.1. Předpoklady

Výchozí stav

Kovové odpady jsou sbírány odděleným sběrem v obecních systémech nakládání s KO, dále u ostatních původců. Podstatná část kovových odpadů (mimo odpady z kovodělných výrob) je získávána prostřednictvím sítě privátních výkupen a sběrů odpadů (zařízení podle § 14 zákona o odpadech).

Veškeré kovové odpady jsou recyklovány, velká část se vyváží za účelem recyklace mimo území ČR. Stejný je stav v SK.

Cíle ze závazné části POH SK

- Zpracovávat kovové odpady a výrobky s ukončenou životností na materiály za účelem náhrady primárních surovin. (cíl 26).

15.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	21	
Název opatření	Kontrolní činnost při sběru a výkupu kovových odpadů	
Činnosti	1	Ve spolupráci s kompetentními orgány provádět kontroly zařízení ke sběru a výkupu odpadů a bazarů (KÚ, ORP, ČIŽP, ČOI, ŽO, Policie ČR)
	2	Zamezit nevhodnému umístění nových zařízení ke sběru, výkupu a využívání kovových odpadů. Do rozhodování zapojit obec, na jejímž území má být sběrna provozována
	3	Informování obyvatel o možnostech sběru kovových odpadů a zpětného odběru vybraných výrobků obsahujících kovové součásti
Odpovědnost	1	Kraj, obce
	2	Kraj, obce
	3	Kraj, obce
Nástroje	1	- Kontrolní činnost vyplývající z kompetencí obce a kraje v oblasti nakládání s odpady
	2	- Účast obce na vyjádření k souhlasu s umístěním a provozem zařízení - Důsledná kontrola výkupen jejich zapojením do systému nakládání s KO v obci
	3	- Informační sdělení pro veřejnost s použitím běžných informačních nástrojů (internet, tištěná sdělení apod.)

16. Vytvoření sítě zařízení pro nakládání s odpady

16.1. Předpoklady

Výchozí stav

Na území SK je vytvořena dostatečná síť zařízení pro nakládání s většinou odpadů, které jsou řešeny v rámci POH.

Doplnění je nutné u sítě sběrných dvorů/stálých sběrných míst.

Zásadním zařízením, které není v SK umístěno, je ZEVO, které by zajistilo energetické využití SKO a dalších vhodných odpadů produkovaných na území SK. Pro zajištění energetického využití odpadů je nutné vybudování logistické sítě překládacích stanic, které umožní efektivní přepravu odpadu do plánovaného ZEVO na území SK nebo vhodných ZEVO mimo SK.

Cíle ze závazné části POH SK

- Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení k nakládání s odpady (cíl 27).
- Podporovat vznik regionálního systému nakládání s KO na území SK (cíl 28).

16.2. Opatření a nástroje

Číslo opatření	22	
Název opatření	Vytvoření a udržování komplexní, přiměřené a efektivní sítě zařízení k nakládání s odpady	
Činnosti	1	Průběžně vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na regionální úrovni
	2	Uplatňovat zásady stanovené k vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady
	3	Vytvořit nástroje na podporu realizace cílů POH v oblasti sítě zařízení na úrovni kraje
	4	Podpora meziobecní spolupráce při přípravě a realizaci hlavních zařízení pro nakládání s komunálními odpady
Odpovědnost	1	Kraj
	2	Kraj, obce
	3	Kraj
	4	Obce
Nástroje	1	- Pravidelné hodnocení (min. 1x 2 roky) na základě vydaných souhlasů a terénního šetření skutečně provozovaných zařízení, dotazníkové šetření u obcí, krajů a provozovatelů zařízení, zhodnocení možností nakládání s odpady v okolních krajích – vlastní šetření, případně odborná firma
	2	- Podpora projektů (podpora z veřejných finančních zdrojů) a následně rozsahu souhlasů k provozu zařízení pouze v případě dodržení podmínek pro síť zařízení uvedených ve směrné části POH SK
	3	- Vypracování soustavy nástrojů na podporu cílů POH v oblasti sítě zařízení SK (příprava a zpracování projektů, grantové programy SK,

		apod.)
	4	- Společné projekty obcí v oblasti nakládání s odpady se zaměřením na budování a provoz společného zařízení pro sběr, přepravu a následné nakládání s KO